ጳጉሜን 1
የእመርታ ቀን

እመርታ ለኢትዮጵያ ማንሠራራት !

"A Leap for Ethiopia's Rejuvenation!"

MINISTRY OF FINANCE · MACROECONOMIC REFORM EXHIBITION

Public Revenue & Expenditure at a Glance

Ethiopia's fiscal performance, EFY 2012–2017 (figures in Birr, Ethiopian fiscal year)

1.57 trillion Total Revenue & Grants, EFY2017 **↑4.0x since EFY2012 (31.8% CAGR)**	**1.84** trillion Total Expenditure, EFY2017 **↑3.8x since EFY2012 (30.4% CAGR)**	**1.17** trillion Tax Revenue, EFY2017 **~75% of total revenue & grants**	**789** billion Capital Expenditure, EFY2017 **~41% of total expenditure**

SIX-YEAR TREND

Revenue & Grants vs. Expenditure

Grouped bar chart Birr, billions EFY2012–EFY2017

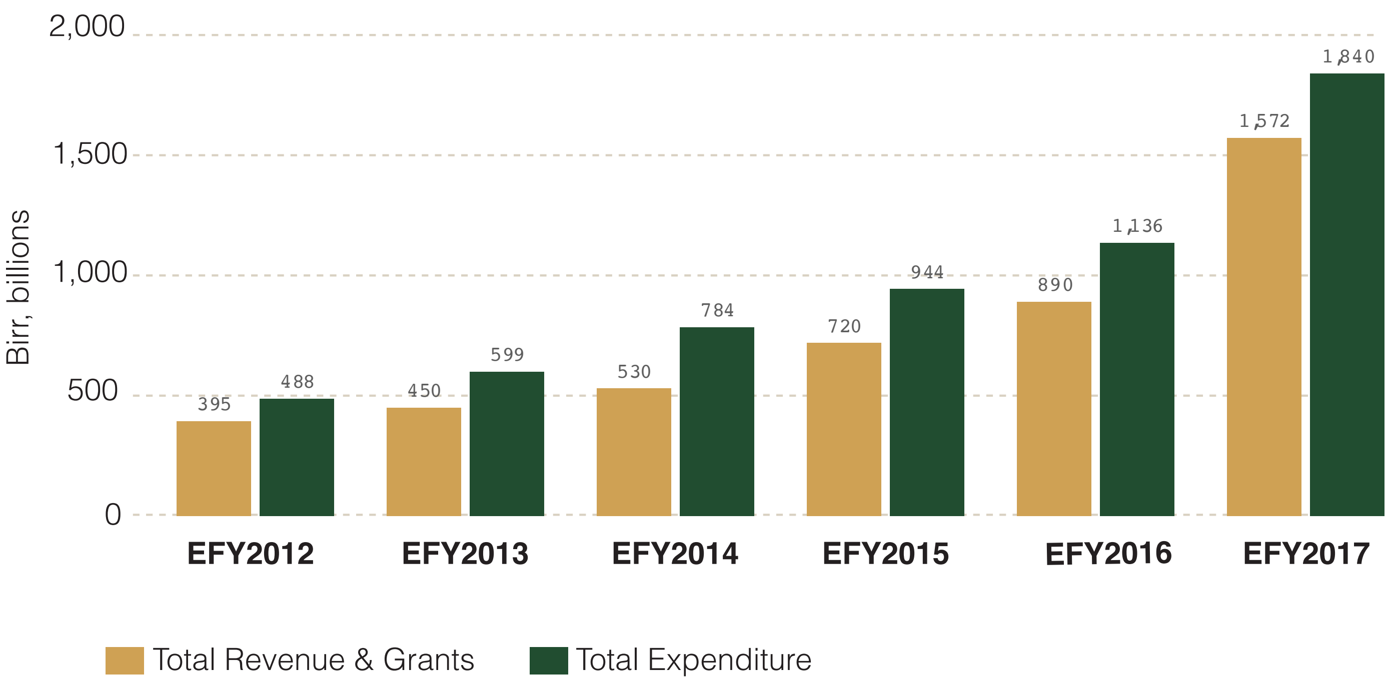

REVENUE BY SOURCE

Revenue Mix

100% stacked bar chart Tax revenue vs. non-tax revenue & grants % of total, EFY2012–EFY2017

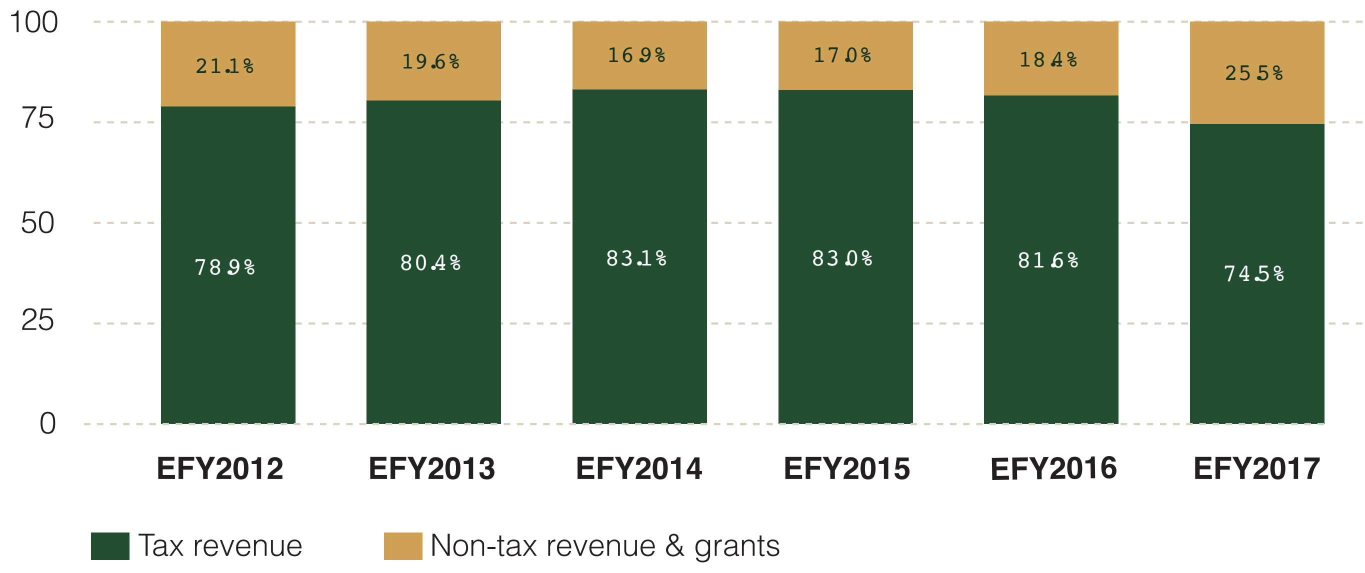

Non-tax revenue & grants is calculated as Total Revenue & Grants minus Tax Revenue

EXPENDITURE BY TYPE

Expenditure Mix

100% stacked bar chart Current vs. capital expenditure % of total, EFY2012–EFY2017

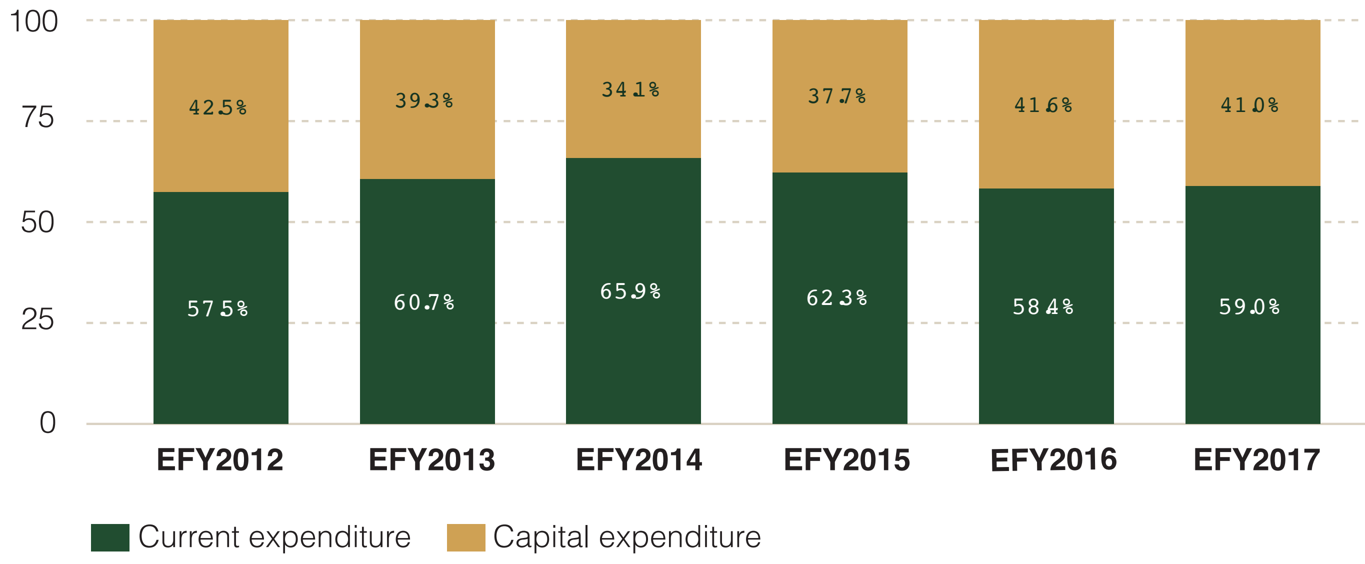

Source: Ministry of Finance, Summary of Government Finance, EFY 2012–2017. Figures in millions of Birr unless otherwise noted& Grants minus Tax Revenue

1. Growth

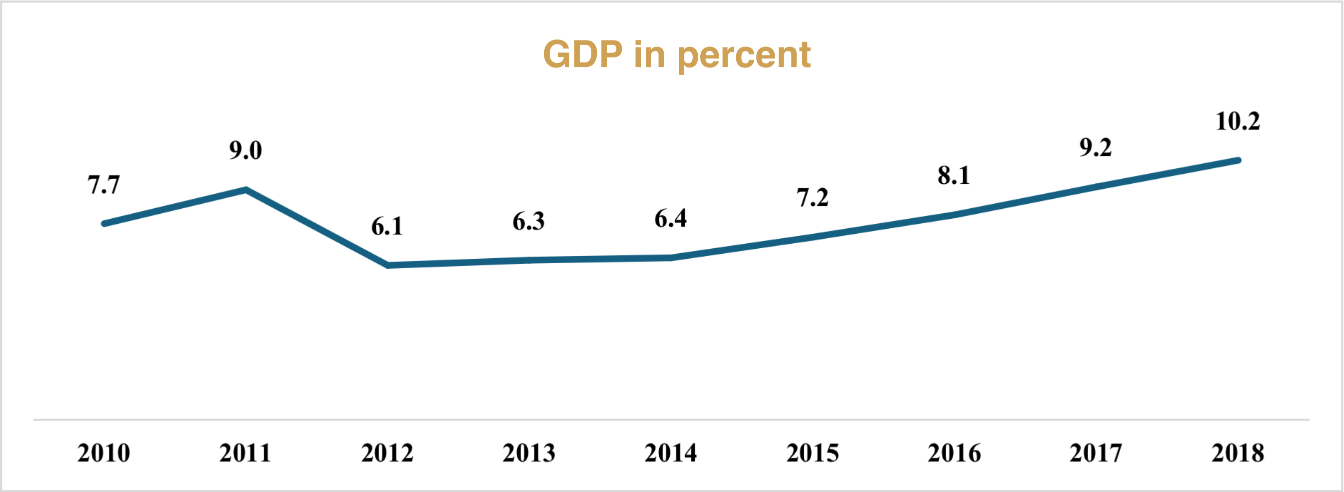

Sectors growth contribution (in percentage points)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Agriculture	1.3	1.3	1.4	1.8	2.0	2.0	2.2	2.3	2.5
Industry	3.1	3.4	2.6	2.1	1.4	2.0	2.7	3.7	4.0
Services	3.3	4.3	2.1	2.5	3.0	3.2	3.1	3.1	3.7
GDP growth	7.7	9.0	6.1	6.4	6.4	7.2	8.1	9.2	10.2

2. Structural Change

2.1. Production side

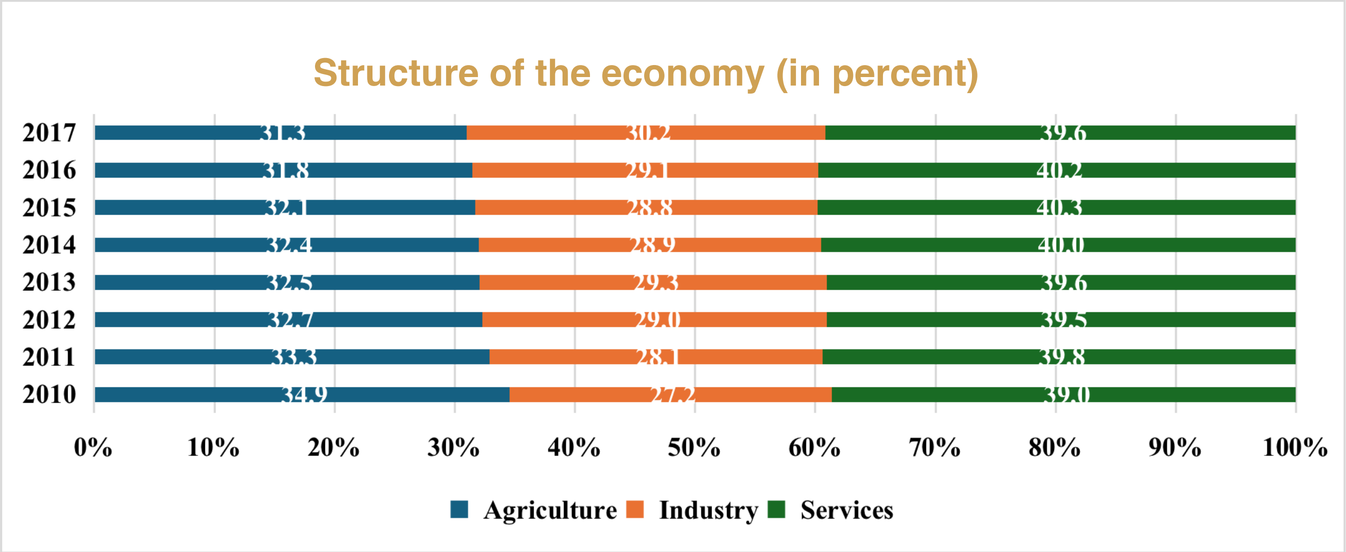

2.2. Export side

	Total and sectors' export in billion USD								
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Total Export	7.1	7.6	7.7	8.5	10.5	10.7	11.7	16.6	20.9

Export Structure (in percent)

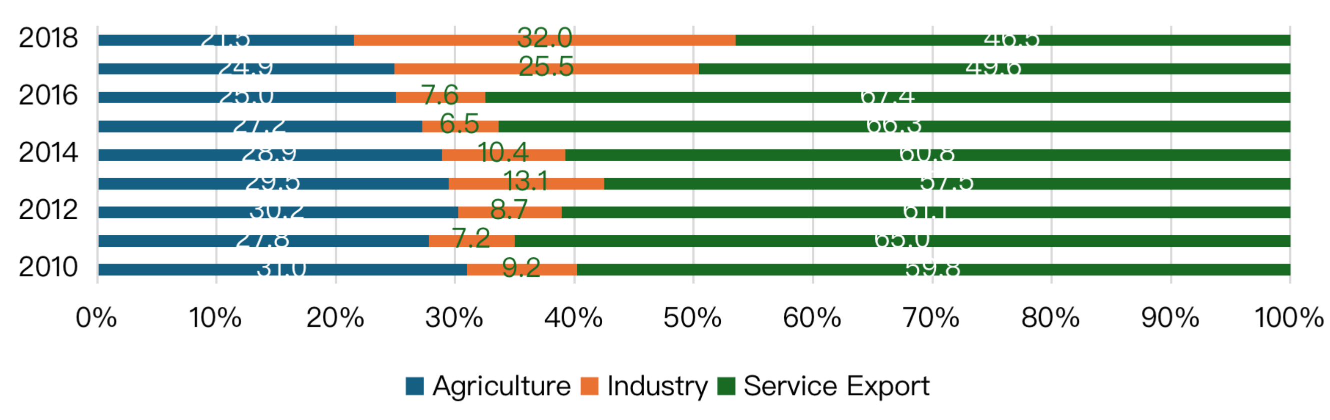

3. Labour statistics

	Sectors employment creation (in million number)					
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Domestic job creation (in million number)	2.3	2.3	3.5	3.8	4.1	5.0
Industry	0.7	0.8	1.4	1.7	1.8	1.0
Agriculture	0.9	1.0	1.4	1.1	1.6	2.1
Service	0.7	0.5	0.7	1.0	0.7	1.9
External job creation (in million number)	0.0	0.1	0.1	0.3	0.5	0.7
Remote Jobs (in thousand number)					57.0	41.6
Total job creation (in million number)	2.3	2.4	3.6	4.1	4.7	5.6

4. Welfare monitoring

4.1. Maternal and Child mortality, Stunting, and westing

	2009	2017
Maternal Mortality (per 100,000 live births)	412	169
Under five Mortality (per 1000 live births)	67	51
Infant Mortality (per 1000 live births)	48	39
Neonatal Mortality (per 1000 live births)	29	25
Stunting (in percent)	38	40
Westing (in percent)	10	5

4.2. Electric access

	2010	2018
Electricity Access Rate (in percent)	58.1	63

4.3. Water access

	2012	2018
National Potable Water Supply Access Coverage (in percent)	58.5	75.6
Rural potable Water Supply Access Coverage (in percent)	57.3	72.1
Urban potable Water Supply Coverage (in percent)	63	86.6

4.4. All-weather road access

	2012	2018
Average Travel Time To Reach All-Weather Road (in hour and minutes)	1:31	1:20

ባለፉት የሪፎርም አመታት መሰረታዊ ማሻሻያ የተደረገባቸው የሪፎርም ዘርፎች

1

የገንዘብ ፖሊሲ ማዘመን

- ለመጀመሪያ ጊዜ የተረጋጋ የዋጋ ሁኔታ ማስፈን የባንኩ ቀዳሚ ግብ መሆኑ
- የገንዘብ ፖሊሲ ኮሚቴ ማቋቋም
- የማዕከላዊ ባንክ የፖሊሲ ተመን አሠራር መጀመር
- በብሔራዊ ባንክና በባንኮች መካከል የአጭር ጊዜ የሰነድ ግብይት መጀመሩ
- በኤሌክትሮኒክ ዘዴ የሚካሄድ የባንክ ለባንክ የገንዘብ ገበያ

2

የውጭ ምንዛሪ ማሻሻያ

- ወጥ የሆነ የውጭ ምንዛሪ መመሪያ መተግበር
- በባንኮች አማካኝነት የውጭ ምንዛሪ ለብሔራዊ ባንክ የማስተላለፍ ግዴታ ቀሪ ሆኗል
- የውጭ ምንዛሪ ቢሮዎች ፍቃድ መሰጠት
- በቴክኖሎጂ የተደገፈ የውጭ ምንዛሬ ገቢና ወጪ መከታተያ ስርዓት ተግባራዊ ማድረግ ተችሏል

3

የፋይናንስ ዘርፍ ማሻሻያ

- አዲስ የባንክ ስራ አዋጅ እና መመሪያዎች መተግበር
- የውጭ ባንኮች ወደ ሀገር ውስጥ እንዲገቡ መፍቀድ
- የማዕከላዊ የሰነዶ ማዕዋለንዋይ ግምጃቤት መመስረት
- የኢትዮጵያ ንግድ ባንክ ካፒታልን ማሳደግ
- የፋይናንስ ዘርፉ የተረጋጋ፣ አካታችና ጤናማ እንዲሆን መሰራቱ

4

ተቋማዊ ሪፎርም

- የባንኩ አዲስ መቋቋሚያ አዋጅ ጸድቆ መተገበሩ
- የባንክ አመታዊ የሂሳብ መግለጫ በውጭ ኦዲተሮች በIFRS መመዘኛ ተመርምሮ ለህዝብ ይፋ መሆኑ
- ከአለም አቀፍ አቻ ማዕከላዊ ባንኮች ጋር የተጣጣመ የባንኩ የተቋማዊ የሰው ሀይል ትራንስፎርሜሽን ጥናት መተግበሩ

1 የዋጋ ግሽበት መቀነስና ማረጋጋት እና ወደ ነጠላ አሀዝ ማውረድ

የዋጋ ግሽበት ሰኔ ወር 2012 ከነበረበት 21.6 በመቶ በሰኔ ወር 2018 ዓ.ም ወደ 13.9 በመቶ ቀንሷል

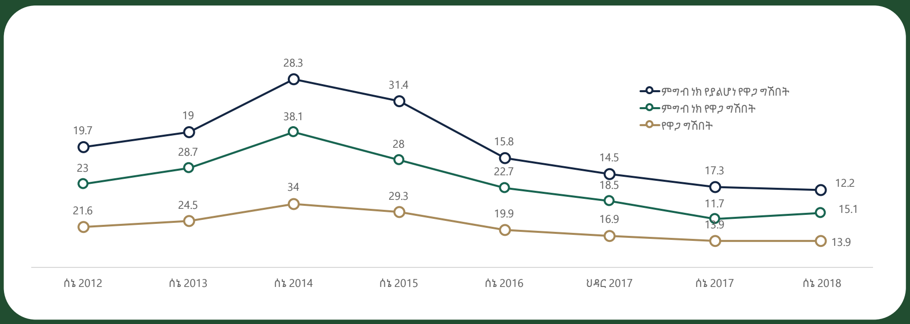

የባንክ ለባንክ ገበያና Open Market Operations (OMO) ትግበራ

2.5

አጠቃላይ ባንኮች እርስ በእርሳቸው የተበዳደሩት የገንዘብ መጠን በትሪሊዮን

1.7

አጠቃላይ OMO በትሪሊዮን

2 የዋጋ ግሽበት መቀነስና ማረጋጋት እና ወደ ነጠላ አሀዝ ማውረድ

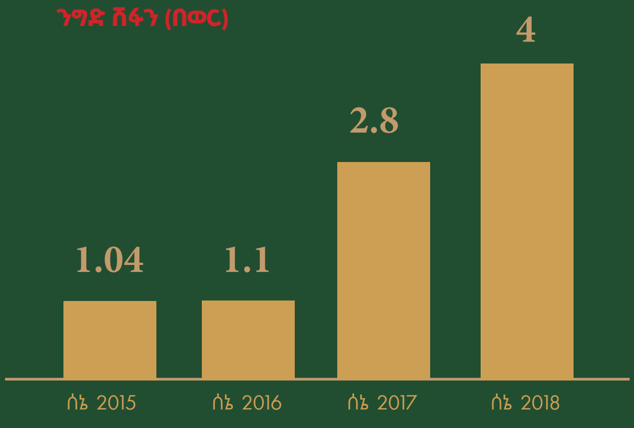

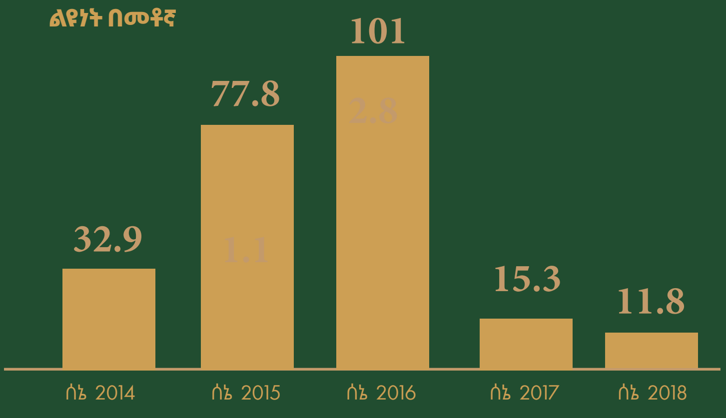

3 የፋይናንስ ዘርፍ ማሻሻያ ዙሪያ የተገኙ ውጤቶች

የፋይናንስ ዘርፍ እድገትና ቁጥጥር

የተቀማጭ ገንዘብ ዕድገት ከሰኔ 2014 እስከ መስከረም 2018 ባለው ጊዜ የ471% እድገት አሳይቷል፡፡ በተጨማሪም ለግሉ ዘርፍ የሚቀበውን የብድር ድርሻ አሳድጓል፡፡

ስጋትን መሰረት ያደረገ የካፒታል ብቃት መመሪያ (BASIL II & III)

በአዲሱ የመመሪያ ማሻሻያ መሰረት ዝቅተኛ ጠቅላላ የካፒታል ብቃት (Total Capital Ratio) ከነበረበት 8% ወደ 11% ከፍ ብሏል፡፡

7%
CET 1
Ratio
Minimum Core Capital

2%
AT 1
Ratio
Additional Tier 1

(CET 1 + AT 1: Tier 1)

2%
TIER 2
Ratio
Supplementary Tier 2

11%
Total
Capital Ratio
Tier 1 plus Tier 2

ቁጥጥርን አቅምን ለማሳደግ የወጡ መመሪያዎች

- የባንኮችን የሪስክ ማኔጅመንት መመሪያዎች
- የባንኮችን ኮርፖሬት አስተዳደር መመሪያዎች
- የባንኮችን የማገገሚያ አሠራር መመሪያዎች

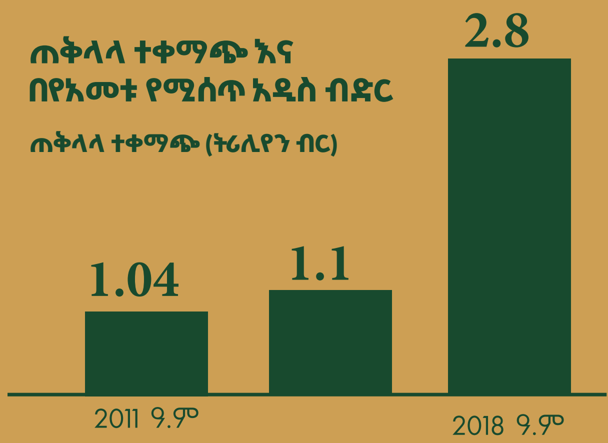

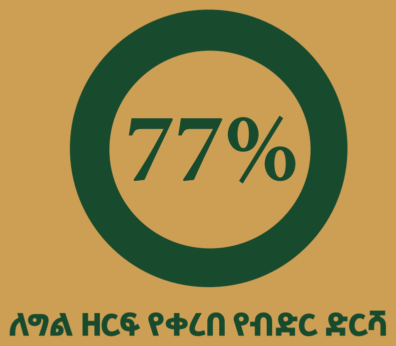

ዲጂታላይዜሽን እና የፋይናንስ አካታችነት እድገት

33.9 ትሪሊዮን ብር

ዲጅታል ግብይት የደረሰበት መጠን

የእድገት አመላካቾች	ሰኔ 2018	ሰኔ 2017	ሰኔ 2016	ሰኔ 2015	ሰኔ 2011
ዲጂታል አካውንቶች ብዛት (በሚሊዮን)	254	249	205	142	N/A
ትራንዛክሽን አካውንቶች ብዛት (በሚሊዮን)	337.3	312	268	203	58.8
የክሬዲት አካውንቶች ብዛት (በሚሊዮን)	9.73	7.53	6.2	4	3.3
የፋይናንስ ተደራሽነት በቅርንጫፎች፣ ኤቲኤም፣ ፖስ፣ ወኪሎች ብዛት	751,192	589,639	446,070	271,554	41,961

4 ተቋማዊ ሪፎርም

ከ15 ዓመት በኋላ አዲስ የማቋቋሚያ አዋጅ ተግባራዊ ተደርጓል። ይህንንም ተከትሎ ብዙ ለውጦች መጥተዋል።

• አዋጁ የማዕከላዊ ባንኩን ሕጋዊና ተቋማዊ ነጻነት ያረጋግጣል፤ የካፒታልና የፋይናንስ አቋሙን ያጠናክራል
• ለባንኩ ዓላማዎች ግልጽ የሆነ ቅደም ተከተል ያስቀምጣል
• የፋይናንስ መስተጋብርንና የብድር ጣሪያን ጨምሮ ባንኩ ከመንግሥት ጋር ያለውን ግንኙነት ዙሪያ የህግ ማዕቀፍ ያበጃል
• የብሔራዊ ባንክን አደረጃጀት፣ አመራርና የሙያ ስታንዳርድ ያጠናክራል
• የገንዘብ ፖሊሲ ማስፈጸሚያ መሳሪያዎችን የመወሰን ስልጣን ይሰጣል
• ለፋይናንስ ተቋማት የእልባት ባለስልጣን ሆኖ የማገልገል
• አዲስና ፈጠራ የታከለባቸውን የፋይናንስ አገልግሎቶችን መሞከርና ለገብያ ማስተዋወቅ የሚያስችል የሙከራ የቁጥጥር ማዕቀፍ የመዘርጋትና ተግባራዊ የማድርግ እድል ይሰጣል
• የፋይናንስ አካታችነትንና የፋይናንስ እውቀትን የማጎልበትና የመቆጣጠር ስራን በግልጽ ይሰጣል

ግብርና ሚኒስቴር
MINISTRY OF AGRICULTURE

ጳጉሜን 1
የአመርታ ቀን

አመርታ ለኢትዮጵያ ማንሠራራት !

"A Leap for Ethiopia's Rejuvenation!"

መግቢያ

የምርት እድገት

የተፈጥሮ ሀብት ልማት

ኤክስፖርት

ክላስተር

ግብዓት

የግብርና ዘርፍ ዋና ዋና ውጤቶች (2013-2018)

ነሃሴ 2018

2. መግቢያ

የ 10 ዓመት የዘርፉ ዕቅድና ትኩረት

የግብርና ሚኒስቴር የ 10 ዓመት የዘርፉን ዕቅድ እየተገበረ የቆየ ሲሆን ከ 2016 ጀምሮ የመካከለኛ ዘመን እቅድ በማዘጋጀት ወደ ትግበራ ገብቷል፤

2013: የ10-ዓመት ዕቅድ መነሻ

2018: አሁን ያለንበት

2022: የ10-ዓመት ዕቅድ መድረሻ

የአስር አመት ዕቅድ ርዕይ: በ2022 የተሸጋገረ ግብርና መፍጠር

የዕቅድ የትኩረት አቅጣጫዎች

- ለኢንዱስትሪ ግብዓትና ለወጪ ንግድ በቂ ምርት ያቀረበ ፣ ወደ እሴት ጭመራ የተራመደ ዘርፍ በማድረግ ግብርናን ከሌሎች የኢኮኖሚ ዘርፎች ጋር እንዲተሳሰር ማድረግ፤
- ግብርናን ምርታማና ተወዳዳሪ በማድረግ የአርሶና አርብቶ አደሩን ገቢ ማሳደግና ከድህነት ማላቀቅ፤ እንዲሁም ሀገራዊ ምግብና ስርዓተ ምግብ ፍላጎት ያሟላ የምግብ ሉዓላዊነት ያረጋገጠ ግብርና መፍጠር፤
- የመስኖ አቅምን በማጎልበት የግብርናን ዘርፍ ከዝናብ ጥገኝነት ማላቀቅ፤
- ቴክኖሎጂና ግብዓት አቅርቦት ስርዓትን ማሻሻል፤
- አነስተኛ አርሶ አደሩን ኮሜርሻላይዝ ማድረግ፤
- በግብርና ልማት የባለሀብቱና ወጣቱ ተሳትፎ ማሳደግ፤
- ቋማዊ የማስፈፀም ብቃት መገንባት፤
- ዘርፉን በበቂ ፋይናንስ መደገፍ።

ሃገር በቀል የኢኮኖሚ ማሻሻያ (የግብርና ዘርፍ ሪፎርም አጀንዳ)

ባለፉት ዓመታት ውስጥ ኢትዮጵያ በርካታ የግብርና ዘርፍ ልማት ማሻሻያዎችን እና ፕሮግራሞችን በመተግበር አዎንታዊ ለውጦችን አምጥታለች፤

- የግብርና ግብዓት እና ቴክኖሎጂ አቅርቦት ማሻሻል
- አዳዲስ የግብርና ተኪ እና ኤክስፖርት ምርቶች ማስፋፋት
- የግብርና ግብይት እና እሴት ጭማሬ ማሻሻል
- የግብርና መሰረተ ልማት ማስፋፋት
- የተሻሻለውን የግብርና እና የገጠር ፖሊሲ ተግባራዊ ማድረግ

የፖሊሲ ሪፎርም

በቅርቡ የተሻሻለው የግብርና እና የገጠር ልማት ፖሊሲ በሚከተሉት ጉዳዮች ላይ ትኩረት አድርጎ የተዘጋጀ ነው:

- የገጠር መሬት፣ ደን እና ተፈጥሮ ሃብት አስተዳደርና አጠቃቀም
- የቴክኖሎጂ፣ ግብዓት እና አገልግሎት አቅርቦት ሥርዓት
- የግብርና ውሃ አጠቃቀምና አስተዳደር
- የምርት ግብይት
- የገጠር ልማትና መዋቅራዊ ሽግግርን ማረጋገጥ
- የግብርና ልማትን ያማከለ የመሠረተ-ልማት ዝርጋታና አቅርቦት
- ቢዝነስና ኢንቨስትመንት ማስፋፋት
- የግብርናና ገጠር ልማት ፋይናንስ አቅርቦትና ተደራሽነት
- የዘርፉን የማስፈጸም አቅም መገንባት
- የግብርና አካታችነትና ዘላቂነት ማሳደግ

የግብርና ዘርፍ ፕሮግራሞች እና ኢኒሼቲቮች

የ 10 ዓመቱን የግብርና መሪ ዕቅድ መሰረት በማድረግ በ5 አመታት የትግበራ ጊዜ ውስጥ ትኩረት ተሰጥቷቸው የተፈጸሙ ኢኒሼቲቮች:

- የአረንጓዴ አሻራ
- ብሔራዊ የስንዴ ልማት ፕሮግራም
- የኩታ ገጠም እርሻ
- የሌማት ትሩፋት
- የምግብ ስርዓት ሽግግር
- ዲጂታል ግብርና

የግብርናና ገጠር ልማት ፖሊሲ፣ ፕሮግራሞች እና ኢኒሼቲቮች ከአጠቃላይ የአፍሪካ ግብርና ልማት ፕሮግራም እና ከዘላቂ የልማት ግቦች ተናበና ተጣጥሞ ተዘጋጅቶ ተግባራዊ እየተደረገ ነው።

የግብርና ዘርፍ ኢኮኖሚያዊ አስተዋፅዖ (2017)

ዘርፉ ከጠቅላላ ሃገራዊ ምርት አንፃር ትልቅ ኢኮኖሚያዊ አስተዋፅዖ አበርክቷል ፤ ለዚህም ማሳያ በ2017 ለተገኘው 9.3 በመቶ ሀገራዊ ኢኮኖሚያዊ ዕድገት 2.3 በመቶ አስተዋፅኦ አለው። ይህም ግብርና ለገጠር ሽግግር ብሎም ለመዋቅራዊ ሽግግር መደላድል እየፈጠረ እንደሆነ ያሳያል፤

- አጠቃላይ ሃገራዊ ምርት (GDP) ድርሻ: 31% (888 ቢሊዮን ብር)
- መሠረተይነት (ለሌሎች ዘርፎች እንደ ግብዓት): 60%
- የንግድ ድርሻ (የኤክስፖርት): 50% (4.1 ቢሊዮን ዶላር)
- የምግብ ዋስትና እና የመተዳደሪያ ምንጭ: 63% (79 ሚሊዮን ህዝብ)

ምንጭ: AgEcon – ‘Contribution of agriculture in Ethiopia: A time-varying parameter approach’; OEC; ESS for share of employment by economic sectors; World Bank for Ag share of exports, ‘-2023

የአመታዊ እድገትና የዘርፎች ድርሻ ንፅፅር (2012 - 2017)

- የግብርና ሴክተር ከ2017 አጠቃላይ ሀገራዊ ምርት 31% ድርሻ ያለው ሲሆን ያለፉት አመታት ተቀራራቢ አማካይ ድርሻ አሳይቷል፤
- የግብርና ሴክተሩ በየዓመቱ በጥሩ ሁኔታ እያደገ ሲሆን በ 2017 በጀት ዓመት 7.3% እድገት አሳይቷል፤
- ከአጠቃላይ የኢኮኖሚ ዕድገት ሲታይ ከጠቅላላ ሀገራዊ ምርት የግብርና ድርሻ እየቀነሰ የሌሎች ኢኮኖሚ ዘርፍ በተለይም የኢንዱስትሪ ዘርፍ ድርሻ እያደገ መምጣቱን ያሳያል፤

የኢኮኖሚ ዘርፎች ድርሻ (%)

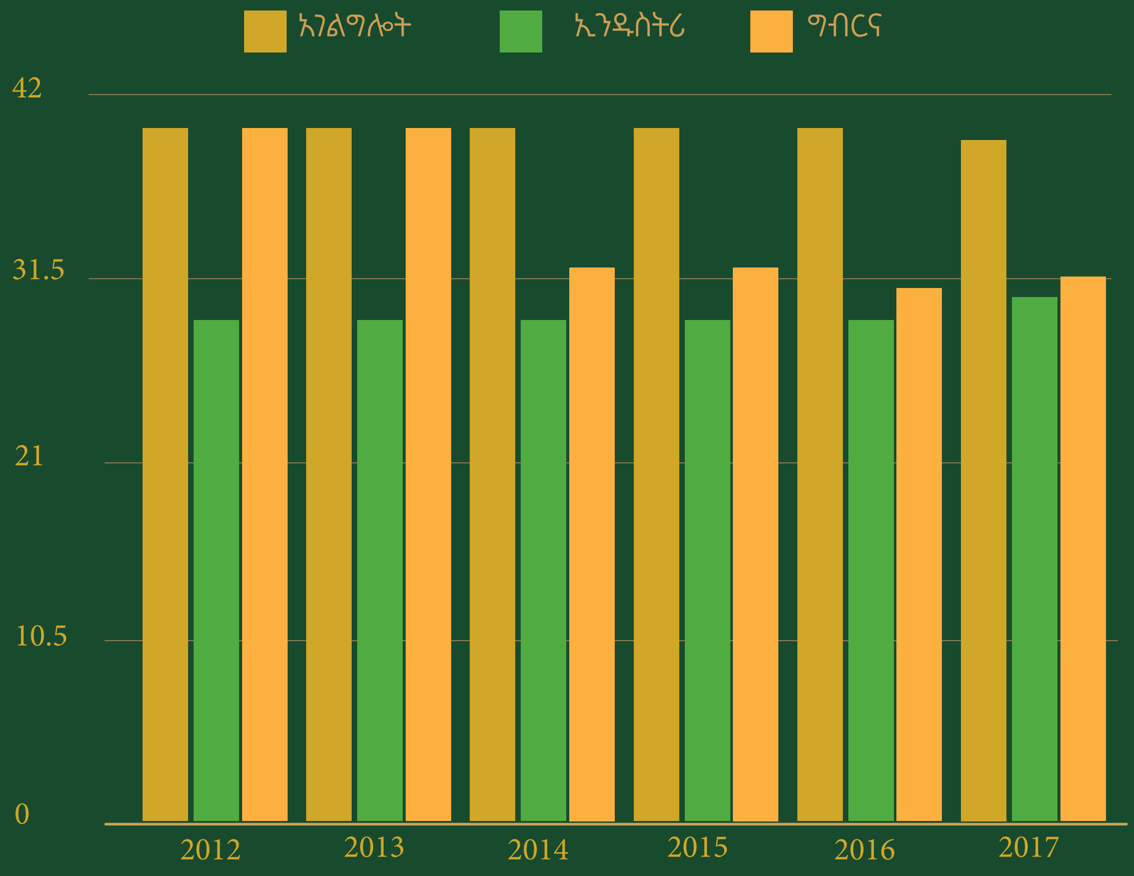

አመታዊ የግብርና ዘርፍ እድገት በመቶኛ (%)

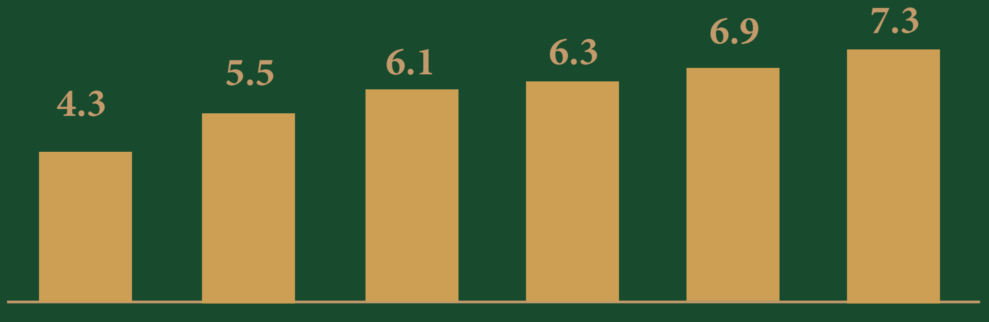

- **የግብርና ዓመታዊ ጠቅላላ ምርት ዕድገትም ከሚጠበቀው አማካይ 6 በመቶ ከፍ ብሎ ታይቷል።**

ምንጭ: ፕላንና ልማት ሚኒስቴር'-2023

3. የምርት እድገት

3.1 የሰብል፣ ሆርቲካልቸርና ኢኒሼቲቮች ስኬትና እምርታ (ስንዴ)

ብሄራዊ የስንዴ ንቅናቄ ከውጭ የሚገባውን ምርት በመተካት ኢትዮጵያን ከአፍሪካ ቀዳሚ የስንዴ አምራች አድርጓታል፤

- በ2013 ወደ ሃገር ውስጥ እናስገባ የነበረውን 2.6 ሚ/ን ኩ/ል በ2017 ከውጭ የሚገባ የስንዴ ምርትን ሙሉ
- በዚህም ምክንያት ለስንዴ የውጭ ግዥ ይውል የነበረው የውጭ ምንዛሬን ለሀገር ውስጥ ኢንቨስትመንት መጠቀም ተችሏል፤
- በ2017 በስንዴ የለማ መሬት 7.8 ሚ/ን ሄ/ር በመሸፈን 280 ሚ/ን ኩ/ል ማምረት ተችሏል፤
- በመስኖ ስንዴ የለማ መሬትን በ2012 ከነበረበት 20 ሺህ ሄ/ር በ2018 ወደ 3.78 ሚ/ን ሄ/ር ማሳደግ የተቻለ ሲሆን ምርቱንም በ2012 ከነበረበት 600 ሺህ ኩ/ል በ2018 ወደ 149.2 ሚ/ን ኩ/ል ማሳደግ ተችሏል፤
- በመኸር ስንዴ የለማ መሬትን በ2012 ከነበረበት 1.8 ሚ/ን ሄ/ር በ2017 ወደ 4.37 ሚ/ን ሄ/ር ማሳደግ የተቻለ ሲሆን ምርቱንም በ2012 ከነበረበት 53 ሚ/ን ኩ/ል በ2018 ወደ 158.5 ሚ/ን ኩ/ል ማሳደግ ተችሏል፤
- በመስኖ እና በመኸር በ2018 በአጠቃላይ የተመረተው 307.7 ሚ/ን ኩ/ል ቢሆንም የ2018 የበልግ ምርት 10.16 ሚ/ን ኩ/ል እና በሰፋፊ እርሻ 527 ሺህ ኩ/ል በመሆኑ አጠቃላይ ምርትን 318.4 ሚ/ን ኩ/ል ያደርሰዋል፤

እንድምታ፦ የመንግስት የስንዴ የውጭ ግዥ ሙሉ ለሙሉ የቆመ ቢሆንም ከከተማ መስፋፋት፣ ከህዝብ ቁጥር መጨመር፤ ከተጠቃሚው የአመጋገብ ለውጥ ምክንያት የስንዴ ውጤት የሆኑ ምግቦችን (ፓስታ፣ ዳቦ፣ ብስኩት) የመመገብ ፍላጎት በመጨመሩ በግል ዘርፉ የውጭ ግዥና በሌሎች መንገድ የሚገባ ስንዴ እንዳለ መገንዘብ ያስፈልጋል።

3.2 የሌማት ትሩፋት በእንስሳት እርባታ ዘርፍ

በእንስሳት እርባታ ዘርፍ የአልሚ ምግቦችን ተደራሽነት ለማሳደግ እና ኢኮኖሚያዊ ጠቀሜታዎችን ለመፍጠር ትኩረት ተሰጥቶ ተሰርቷል፤

የምርት አይነት	2012 - 2018 አፈፃፀም	የዕድገት መጠን (%)
የወተት ምርት (በቢ/ን ሊ/ር)	ከ 4.4 ወደ 15.8	+262%
የስጋ ምርት (በሚ/ን ቶ/ን)	2012 -> 2018	+1,157%
የዶሮ ስጋ ምርት (በሺህ ቶ/ን)	2012 -> 2018	+318%
የእንቁላል ምርት (በቢ/ን ቁጥር)	2012 -> 2018	+439%
የዓሣ ምርት (በሺህ ቶ/ን) / የማር ምርት (በሺህ ቶ/ን)	2012 -> 2018	+625% / +427%

- የአንድ ቀን ጫጩት አቅርቦት በ2012 ከነበረበት 24.2 ሚ/ን በ2018 ወደ 184.6 ሚ/ን ማሳደግ ተችሏል።
- የዓሳ ጫጩት አቅርቦት በ2012 ከነበረበት 350 ሺህ በ2018 ወደ 17.6 ሚ/ን ማድረስ ተችሏል።
- የዘመናዊ ቀፎ አቅርቦት በ2012 ከነበረበት 201 ሺህ በ2018 ወደ 3.02 ሚ/ን ማሳደግ ተችሏል።
- የኤክስቴንሽን አገልግሎት ተጠቃሚ አርሶ/አርብቶ አደሮች በ2018 ወደ 13.5 ሚ/ን ማድረስ ተችሏል።
- የዶሮ፣ የወተት፣ የዓሳ እና የማር መንደሮችን ማቋቋም ተችሏል።

ግብ፡ የስራ ፈጠራ፣ ወደ ውጭ መላክ/የሚገባን መተካት፣ የምግብ እና የስነ-ምግብ ዋስትና ማረጋገጥ።

3.3 በእንስሳት ልማት ለተገኘው ውጤት ጉልህ አስተዋጸኦ ያበረከቱ ግብዓቶች እና አገልግሎቶች

- ለዚህ የእንስሳት እና አሳ ምርት መጨመር የመኖ፣ የእንስሳት ዝርያ እና የእንስሳት ጤና አገልግሎት መሻሻል ከፍተኛውን አስተዋጽዖ አድርጓል፤
- በመኖ ምርት እና የመኖ ዘር ምርት በየአመቱ የተሻለ አፈጻጸም ተመዝግቧል፤ ባለፉት 2 ዓመታት 21 ሚ/ን ቶን በላይ የተመጣጠነ መኖ ማቅረብ ተችሏል (+104% የመኖ ምርት፣ +121% የመኖ ዘር)፤
- የአባላዘር እና ፈሳሽ ናይትሮጅን ምርት እንዲሁም የተዳቀሉ የወተት ላሞች ቁጥር በእጅጉ ጭማሬ አሳይቷል (+1,640% የተመረተ አባላዘር፣ +132% ፈሳሽ ናይትሮጅን)፤
- ባለፉት 2 ዓመታት የወተት ላሞች በማዳቀል (2017 እና 2018) 8.17 ሚሊየን ጥጆች ማግኘት ተችሏል (+94% የተዳቀሉ የወተት ላሞች)፤
- ክትባት ያገኙ እንስሳት ቁጥር በ2012 ከነበረበት 192.6 ሚ/ን በ2017 ወደ 381.8 ሚ/ን ማድረስ ተችሏል (+98%)፡፡

4. የተፈጥሮ ሀብት ልማት

4.1 የአረንጓዴ አሻራ መርሃግብር (2011 - 2017)

በ2011 ዓ.ም ከተጀመረው የአረንጓዴ አሻራ መርሃግብር እስከ 2017 ባለው ከ55.6 ቢ/ን በላይ ችግኞችን መትከል ተችሏል፤

- **1ኛ ምዕራፍ፡**
  - 2011፡ 4.7 ቢሊዮን (‘40 ዛፎች በነፍስ ወከፍ’)
  - 2012፡ 5.9 ቢሊዮን (‘እየተጠነቀቅን እንተክላለን’)
  - 2013፡ 6.8 ቢሊዮን (‘ኢትዮጵያን እናልብስ’)
  - 2014፡ 7.2 ቢሊዮን (‘አሻራችን ለትውልዳችን’)

- **2ተኛ ምዕራፍ፡**
  - 2015፡ 7.5 ቢሊዮን (‘ነገን ዛሬ እንትከል’)
  - 2016፡ 7.5 ቢሊዮን (‘የምትተክል ሀገር፣ የሚያፀና ትውልድ’)
  - 2017፡ 8.0 ቢሊዮን (‘በመትከል ማንሰራራት’)
  - 2018፡ 7.6 ቢሊዮን (In Progress - ‘ተስፋን እንትከል’)

በ8 ዓመት አጠቃላይ ከተተከለው 55.6 ቢሊዮን ችግኞች ስብጥር፡

- የደን ዛፍ፡ 60%
- የጥምር እርሻ ደን፡ 35%
- የከተማ ውበት ዛፎች፡ 5%

4.2 የአረንጓዴ አሻራ መርኃ ግብር ዘርፈ-ብዙ ትሩፋቶች

- የኢትዮጵያ መንግስት በ2011 ዓ.ም የጀመረው የአረንጓዴ አሻራ ግብር የሃገሪቱን የደን ሽፋን በከፍተኛ ሁኔታ እንዲጨምር አድርጓል፤
- ወደ 2.5 ሚ/ን የሚጠጋ የስራ እድል ፈጥሯል፤
- ከዚህም በተጨማሪ በዓመት በአማካይ ከ40 ሚ/ን በላይ ህዝብ በተከላ ተሳትፏል ይህም የህዝብ የልማት ተሳታፊነትን አጠናክሯል፤
- ለምግብነት የሚውሉ የፍራፍሬና የቡና ችግኞች አቅርቦት አሻሽሏል፤ ይህም ለስነ ምግብ መሻሻል የራሱን አስተዋጾኦ አበርክቷል፤
- የአየር ንብረት ለውጥን በመቋቋም ዘላቂ የግብርና ልማት እንዲኖርና ለካርበን ልቀት መቀነስ ከፍተኛ አበርክቶ አድርጓል፤
- በወንዞች የሚወሰደውን የአፈር መሸርሸር እና ደለል ከ130 ቶን በሄ/ር ወደ 54 ቶን በሄ/ር በዓመት ቀንሷል፤
- የደለል ጫናን ከ1.9 ቢ/ን ቶን በዓመት የነበረውን ወደ 208 ሚ/ን ቶን ቀንሷል፤
- የደን ሽፋንን በ2011 ከነበረበት 17.2 በመቶ በ2017 ወደ 23.6 በመቶ ማድረስ ተችሏል (የ2022 እቅድ: 30%)፤
- ይህም ስኬት የተገኘው ባለፉት 5 አመታት በተተከሉት 55.6 ቢ/ን ችግኞችና ህብረተሰቡ በደን አያያዝና ጥበቃ በቂ ግንዛቤ እንዲያገኝ በማድረግ በ2011 በአመት የምናጣ ነበረውን 38 ሺህ ሄ/ር ደን በ2017 ወደ 28 ሺህ ሄ/ር ዝቅ ማድረግ በመቻሉ ነው፤

4.3 የአየር ንብረት ለውጥ እና የካርቦን ንግድ

- በ2011፣ 17.2% የነበረውን የደን ሽፋን በ2017 ወደ 23.6% መጨመር መቻሉ በአየር ውስጥ ያለውን የካርቦን (CO_2) መጠን በመቀነስ የካርቦን ንግድን ማሳለጥ ችሏል፤
- ከ2005-2009 የነበረውን 27 ሚ/ን ቶን CO_2 አማካይ ዓመታዊ ልቀት, ከ2010-14 ጭፍጨፋን በመቀነስ ወደ 15.7 ሚ/ን ቶን CO_2 ማዉረድ ተችሏል፡፡ ይህም ማለት 11.4 ሚ/ን ቶን CO_2 ልቀት በየዓመቱ ተቀንሷል፡፡ ይህም በ5 ዓመት ውስጥ 56.9 ሚ/ን ቶን CO_2 ነዉ፡፡
- በ5ቱ ዓመት አዲስ ደን በመትከል የተወገደ CO_2 መጠን 29.1 ሚ/ን ቶን ነዉ፡፡
- ለአብነት፣ የኦሮሚያ ክልል የልቀት ቅነሳና ማስወገድ ፕሮግራም ያስገኘዉ ዉጤት ለካርቦን ሽያጭ የልኬት ወቅት (2014-2015) 12.4 ሚ/ን ቶን CO_2 ለሽያጭ ማከማቸት ተችሏል፡፡

5. ኤክስፖርት

ባለፉት 5 አመታት የግብርና ምርቶች ኤክስፖርት ጭማሪ ያሳየ ሲሆን በ 2018 ከሁሉም የግብርና ምርቶች ኤክስፖርት 4.55 ቢ/ን ዶላር ገቢ ተገኝቷል፤ የቡና የወጪ ንግድ በከፍተኛ ሁኔታ ጭማሪ ያሳየ ሲሆን በ2018 3.13 ቢ/ን ዶላር የተገኘ ሲሆን ከ2012 አንጻር የ2.28 ቢ/ን ዶላር እድገት አሳይቷል፤

የኤክስፖርት ዘርፍ	2012 ኤክስፖርት መጠን	2018 ኤክስፖርት መጠን	2018 ገቢ (ሚ/ን ዶላር)
የቡና ኤክስፖርት	271 ሺህ ቶን (854 ሚ/ን $)	440 ሺህ ቶን	3,130 / 3,147 ሚ/ን $
የቡና ሻይና ቅመማ ቅመም	288 ሺህ ቶን (873 ሚ/ን $)	284 ሺህ ቶን	3,147 ሚ/ን $
አበባ፣ አትክልት እና ፍራፍሬ	284 ሺህ ቶን (517 ሚ/ን $)	447 ሺህ ቶን	489.8 ሚ/ን $
ሥጋና እንሥሣት ተዋጸኦ	16 ሺህ ቶን (72 ሚ/ን $)	24 ሺህ ቶን	128.3 ሚ/ን $

6. ክላስተር (የኩታ ገጠም እርሻ)

ዘርፉ ከመሬት አጠቃቀም፣ ከግብዓት አቅርቦት እና ከፋይናንስ አቅርቦት ጋር የተያያዙ ዋና ዋና መዋቅራዊ ተግዳሮቶች ያጋጥሙት ነበር፡

• የደጋማ አካባቢዎች መሬት መበጣጠስ (Land fragmentation)
• የግብዓት እጥረት
• ውስን የመካናይዜሽን እና የመስኖ ተደራሽነት
• የፋይናንስ አገልግሎቶች ተደራሽነት ውስን መሆን
እነዚህን ተግዳሮቶች ለመፍታት አነስተኛ አምራቾችን በኩታ ገጠም በማሰባሰብ 13.14 ሚ/ን ሄ/ር መሸፈን ተችሏል፤
የኩታ ገጠም መሬት ስፋት ዕድገት (ሚ/ን ሄክታር)፡
• 2012: 0.6 ሚ/ን ሄ/ር
• 2013: 1.0 ሚ/ን ሄ/ር
• 2014: 4.5 ሚ/ን ሄ/ር
• 2015: 6.4 ሚ/ን ሄ/ር
• 2016: 8.6 ሚ/ን ሄ/ር
• 2017: 12.8 ሚ/ን ሄ/ር
• 2018: 13.14 ሚ/ን ሄ/ር (14X ዕድገት)
የኩታ ገጠም አርሶ አደር ተጽዕኖና ውጤት፡
• +29% ምርታማነት መጨመር
• +18% ገቢ መጨመር
• በ2017 በ9.5 ሚ/ን አርሶ አደሮችን በማሳተፍ 12.8 ሚ/ን ሄ/ር መሬት በኩታ ገጠም እርሻ መሸፈን ተችሏል፤
• በመኸር ወቅት የኩታ ገጠም ድርሻ: +60% የመሬት ድርሻ፣ +67% የምርት ድርሻ፡፡

ምንጭ፡ የግብርና ትራንስፎርሜሽን ኢንስቲትዩት (ATI) የACC/FPC ዓመታዊ የዳሰሳ ጥናት፣ 2014

7. ሜካናይዜሽን

በታክስ ማበረታቻዎች፣ በሊዝ ፋይናንሲንግ፣ አገልግሎቶች በማስፋፋትና እና በአቅም ግንባታ ስራዎች ተከናውነዋል፤ ይህም የማሽነሪዎችን አቅርቦት በከፍተኛ ሁኔታ ያሳደገ ሲሆን የመካናይዜሽን አጠቃቀም ዕድገት አሳይቷል፤

ዋና ዋና የመካናይዜሽን ማበረታቻዎችና ማዕቀፎች:

- ከቀረጥ ነፃ ማድረግ: ከ550 በላይ ለሚሆኑ የሜካናይዜሽን ዕቃዎች ከቀረጥ ነፃ መብት መሰጠቱ፣ ከፍተኛ የማሽነሪዎች ወደ ሀገር ውስጥ መግባትን አበረታቷል።
- የሊዝ ፋይናንሲንግ: የሜካናይዜሽን የሊዝ ፋይናንስ አቅርቦት የመንግሥትና የግል ዘርፍ ተሳትፎን እና የፋይናንስ አገልግሎቶችን የማግኘት ዕድልን አጠናክሯል።
- የአገልግሎት ማዕከላት: ATI 9 የሜካናይዜሽን አገልግሎት ማዕከላት መቋቋማቸው የሜካናይዜሽን አገልግሎት ሰጪዎችን ቁጥር ጨምሯል።
- የአቅም ግንባታዎች: ከዩኒቨርሲቲዎች፣ ኮሌጆች እና የቴክኒክና ሙያ (TVET) ተቋማት ጋር በመተባበር የአቅም ግንባታ ሥልጠናዎች ተሰርቷል።
- ኩታ ገጠም እርሻ: 12.8 ሚሊዮን ሄክታር የክላስተር መሬት ለሰፊ የሜካናይዜሽን ስራዎች ምቹ ሁኔታን ፈጥሯል።

የመካናይዜሽን ዕድገት አፈፃፀም (2012 - 2018):

- የመካናይዜሽን አጠቃቀም: በ2019 ከነበረበት 19% በ2025 ወደ 25% አድጓል (+6%)።
- የትራክተር ቁጥር: በ2012 ከነበረበት 1.3 ሺህ በ2018 ወደ 27.0 ሺህ አድጓል (+1,952%)።
- የኮምባይነር ቁጥር: በ2012 ከነበረበት 0.4 ሺህ በ2018 ወደ 10.7 ሺህ አድጓል (+2,288%)።

ማስታወሻ፦ ማስታወሻ፦ የ2018 ጠቅላላ ትራክተሮች እና ኮምባይነሮች የተገመቱት፣ በ2023 የነበረውን የሚሰሩ (አገልግሎት የሚሰጡ) ማሽኖች ከጠቅላላው ማሽኖች ጋር ያለውን ጥምርታ (ratio) በ2018 ሪፖርት በተደረገው አገልግሎት ላይ ባሉ ትራክተሮች እና ኮምባይነሮች ቁጥር ላይ በመተግበር ነው።
ምንጭ: የግብርና ሚኒስቴር የአስተዳደር መረጃ (MoA Admin data)

8. ግባዓት

8.1 የማዳበሪያ አቅርቦትና ስርጭት (በሚሊዮን ሜትሪክ ቶን)

በጀት ዓመት (በምርት ዘመን)	እቅድ	አጠቃላይ የቀረበ	የተሰራጨ
2013/14	1.82	1.99	1.56
2014/15	1.96	1.52	1.35
2015/16	2.21	1.61	1.56
2017/17	2.34	2.02	1.65
2018/18	2.40	2.39	1.68
2018/19	2.30	2.29	1.66

የየማዳበሪያ ድጎማ (በቢሊዮን ብር): በጀት ዓመታት የተደረገ ድጎማ: 41 ቢ/ን ብር ፣ 61 ቢ/ን ብር ፣ 58 ቢ/ን ብር ፣ 42 ቢ/ን ብር ፣ 184 ቢ/ን ብር።

Note: 2018 EPY Fertilizer procurement & Distribution is still not finalized. The data above is up to ነሃሴ 14, 2018.

ኢንዱስትሪ ሚኒስቴር
MINISTRY OF INDUSTRY

እመርታ ለኢትዮጵያ ማንሠራራት !

"A Leap for Ethiopia's Rejuvenation!"

ጳጉሜ 1
የእመርታ ቀን

የአምራች ኢንዱስትሪ ዘርፍ አፈፃፀም ማጠቃለያ ፋክት ሺት

ከ2010 እስከ 2018 በ.ዓ የተመዘገቡ ቁልፍ ስኬቶች

የኢትዮጵያ ማክሮ ኢኮኖሚ ሪፎርም እና መንግስት ለአምራች ኢንዱስትሪው በሰጠው ልዩ ትኩረት፣ ዘርፉ ከ2010 በጀት ዓመት አንፃር በ2018 በጀት ዓመት (በዘጠኝ ወራት) ከፍተኛ መዋቅራዊ ለውጥ አሳይቷል። የሚከተሉት አሃዞች ይህንን ሀገራዊ የኢንዱስትሪ እድገት በግልጽ ያሳያሉ፡

1.1 ከጠቅላላ ሀገር ውስጥ ምርት (GDP) 2010:6.2% 2018: 6.82%	**1.2 የኢንዱስትሪ አማካኝ ዕድገት** 2010: 5.5% 2018: 12.7%	**1.3 የማምረት አቅም አጠቃቀም** 2010: 51% 2018: 69.3%
1.4 የኤክስፖርት ገቢ ማሳደግ (ሚ. $) 2010: 308 2018: 607.2	**1.5 የዳነ የውጭ ምንዛሬ (ቢ. $)** 2010: 0.64 2018: 5.96	**1.6 የሀገር ውስጥ ገበያ ድርሻ** 2010: 30% 2018: 46.41%
1.7 አዲስ ኢንቨስትመንት (ኩባንያ) 2010: 112 2018: 165	**1.8 አነስተኛና መካከለኛ ኢንዱስትሪ** 2010: 2,760 2018: 4,233	**1.9 የተፈጠረ የስራ ዕድል** 2010: 45,550 2018: 448,717

የጠቅላላ የሀገር ውስጥ ምርት ያለው ድርሻ

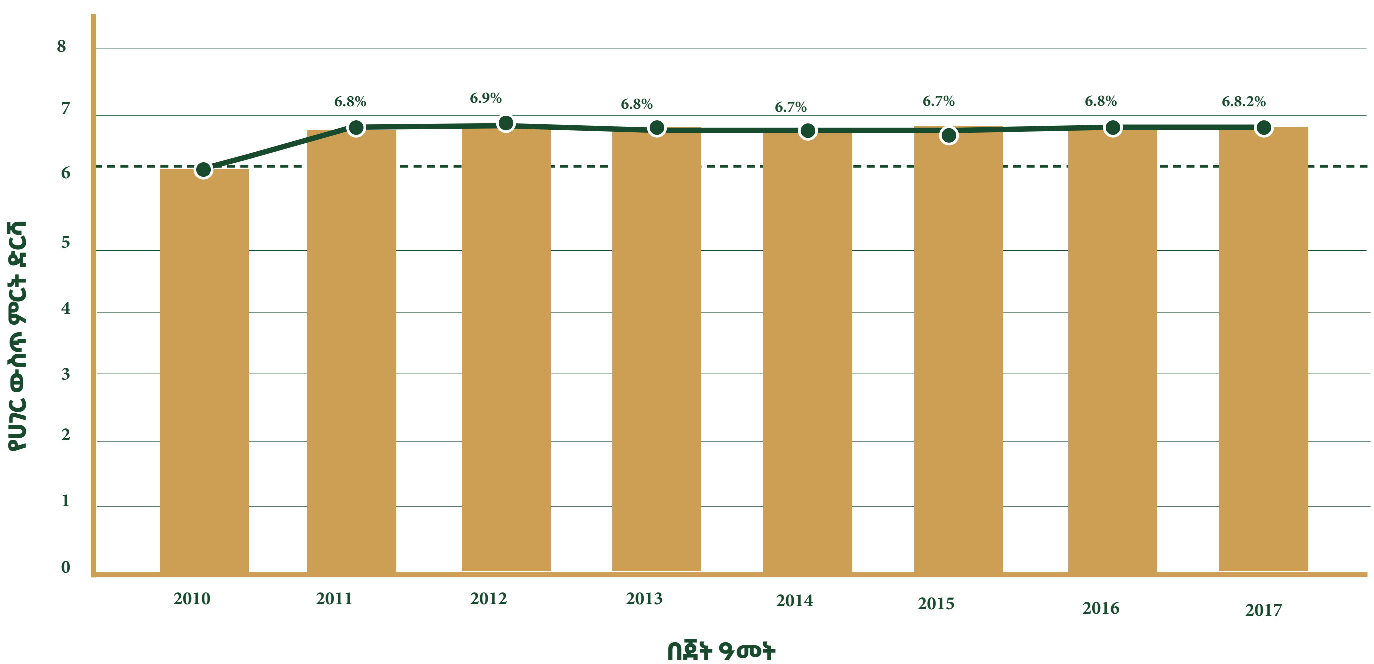

የማኑፋክቸሪንግ ኢንዱስትሪ አማካይ እድገት

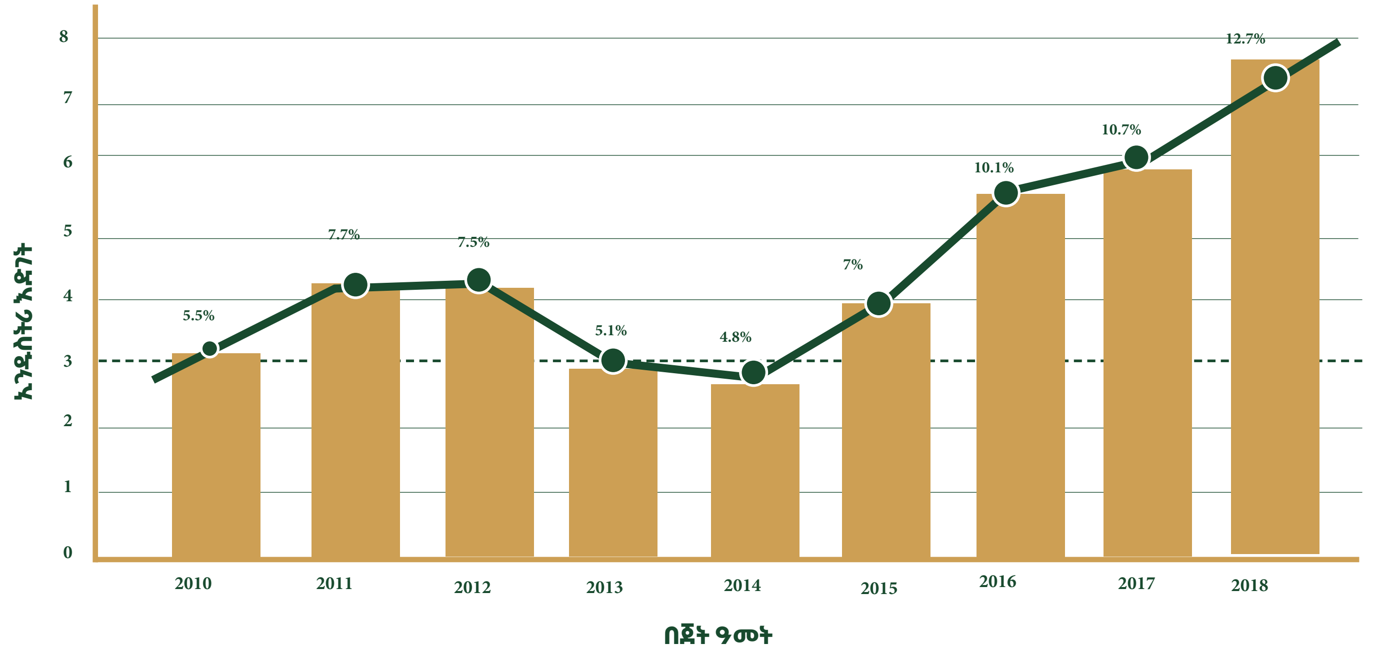

በአምራች ኢንዱስትሪ አማካኝ የማምረት አቅም አጠቃቀም

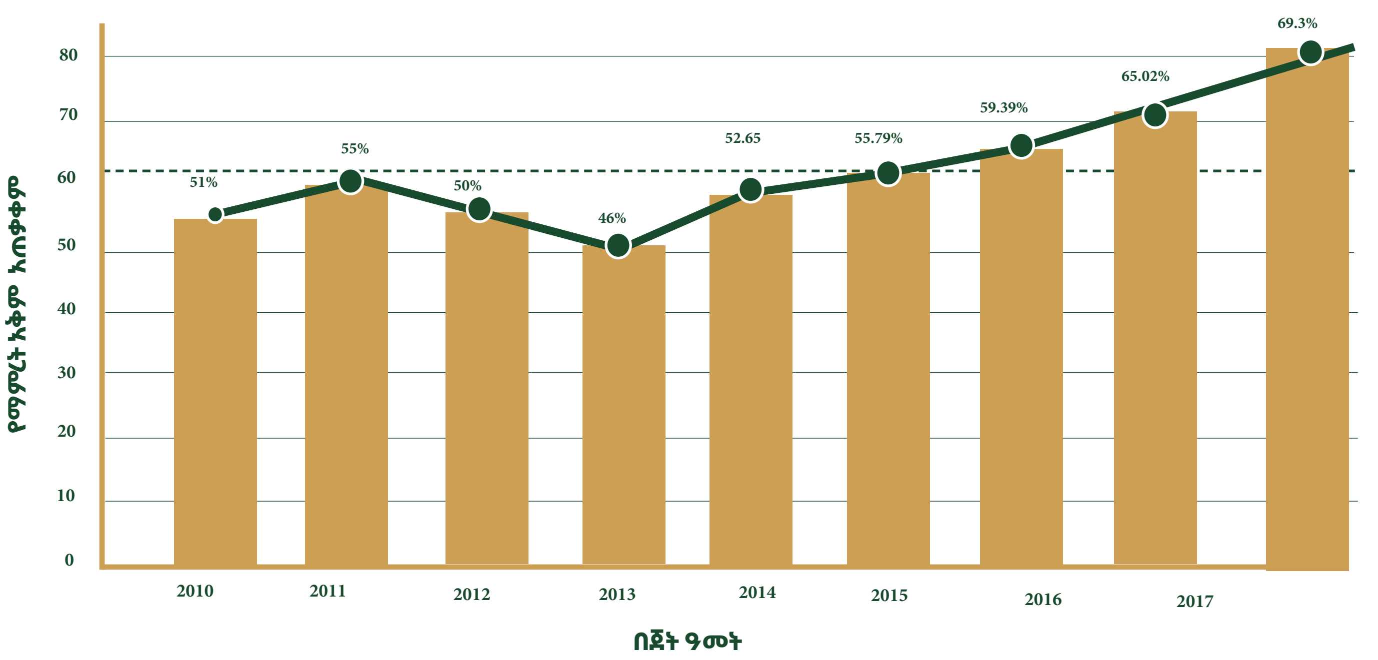

በአምራች ኢንዱስትሪ የኤክስፓርት ገቢ ማሳያ

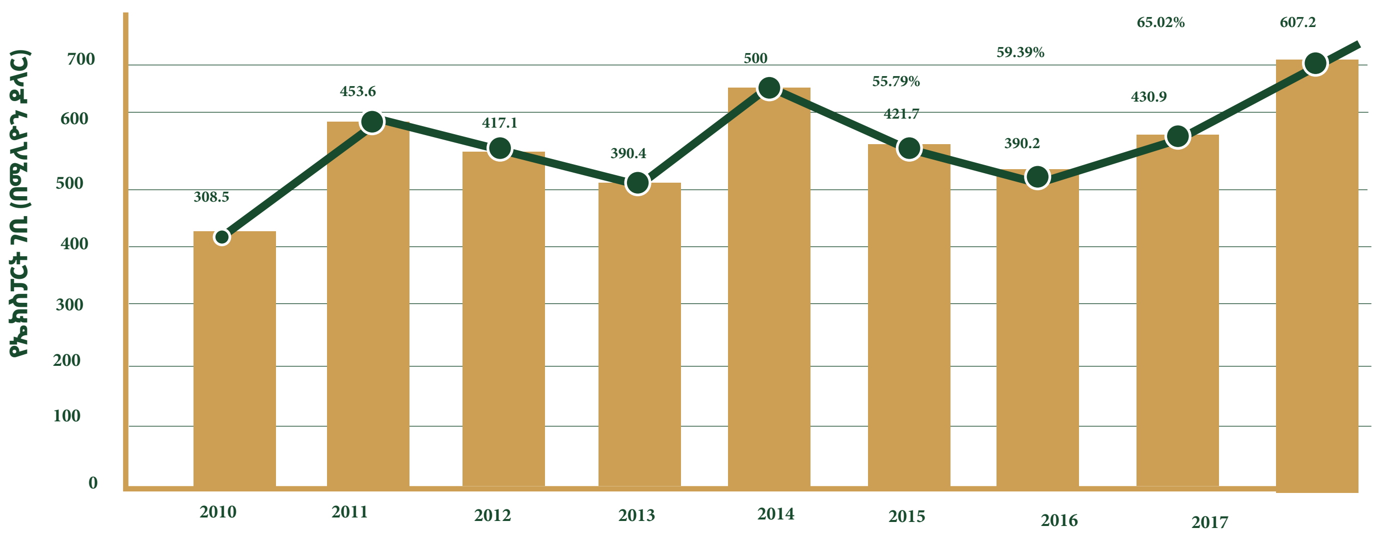

የዳነ የውጭ ምንዛሪ ገቢ

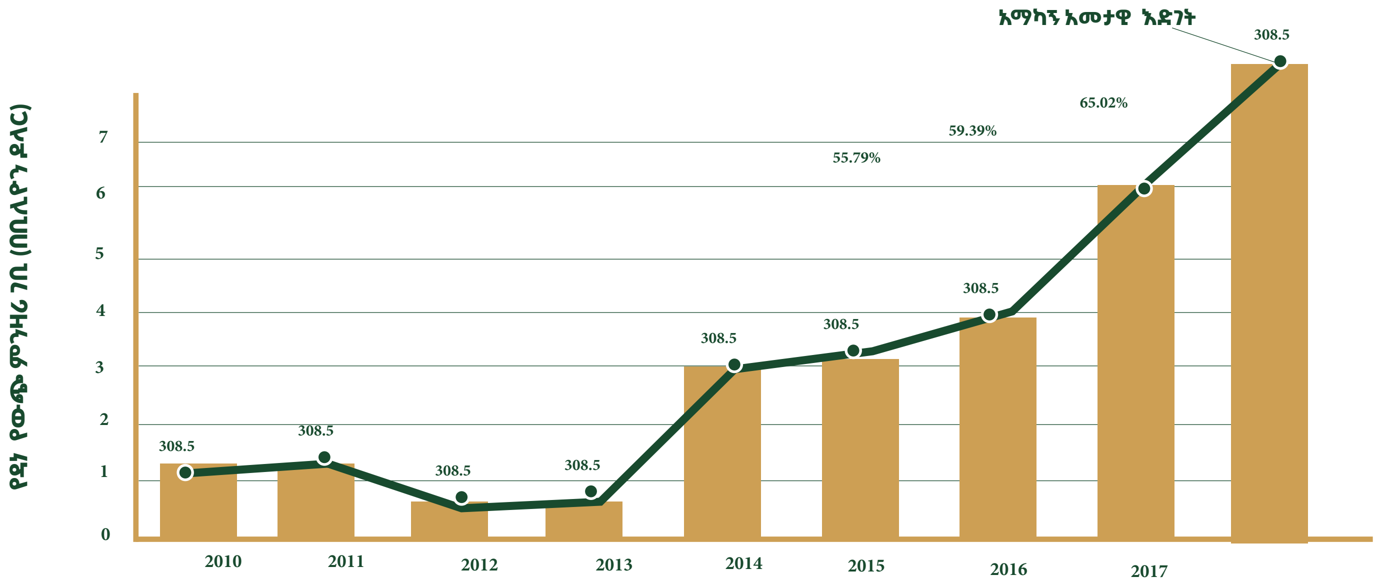

የዳነ የውጭ ምንዛሪ ገቢ

የሀገር ውስጥ አምራቾችን የሀገር ውስጥ የገበያ ድርሻ

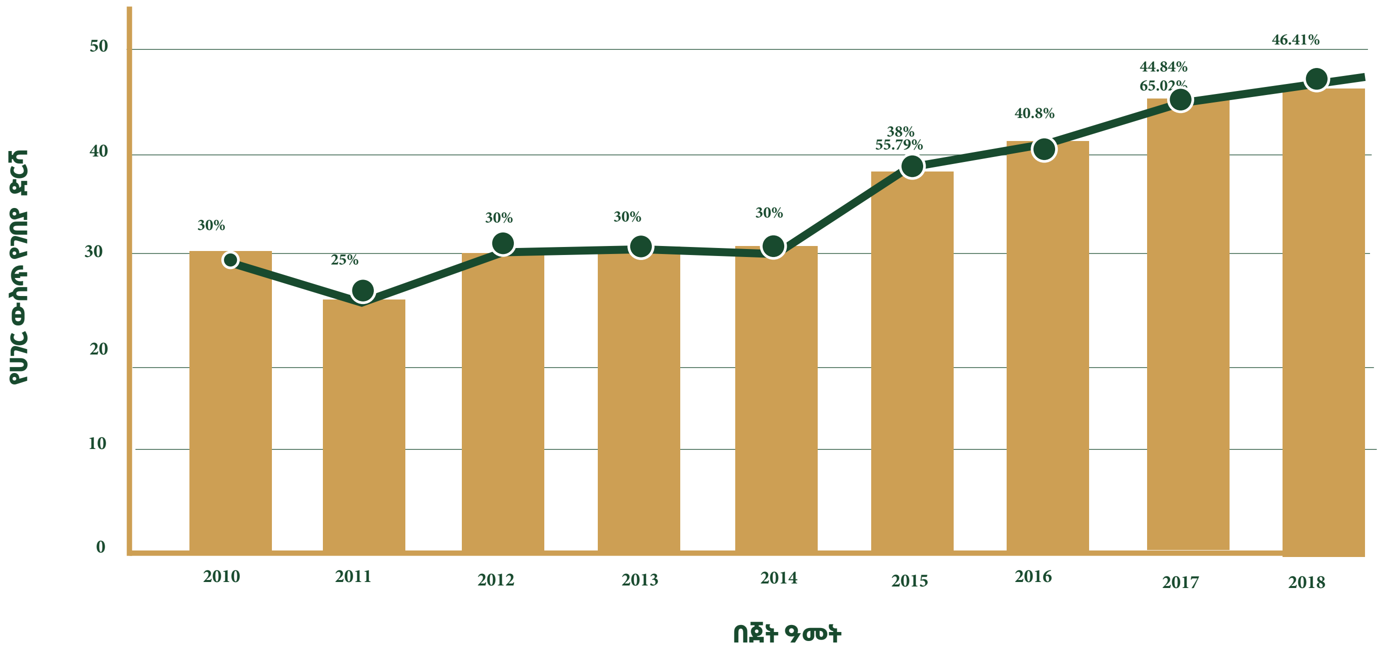

ወደ ስራ የገባ ኢንቨስትመንት ፍሰት

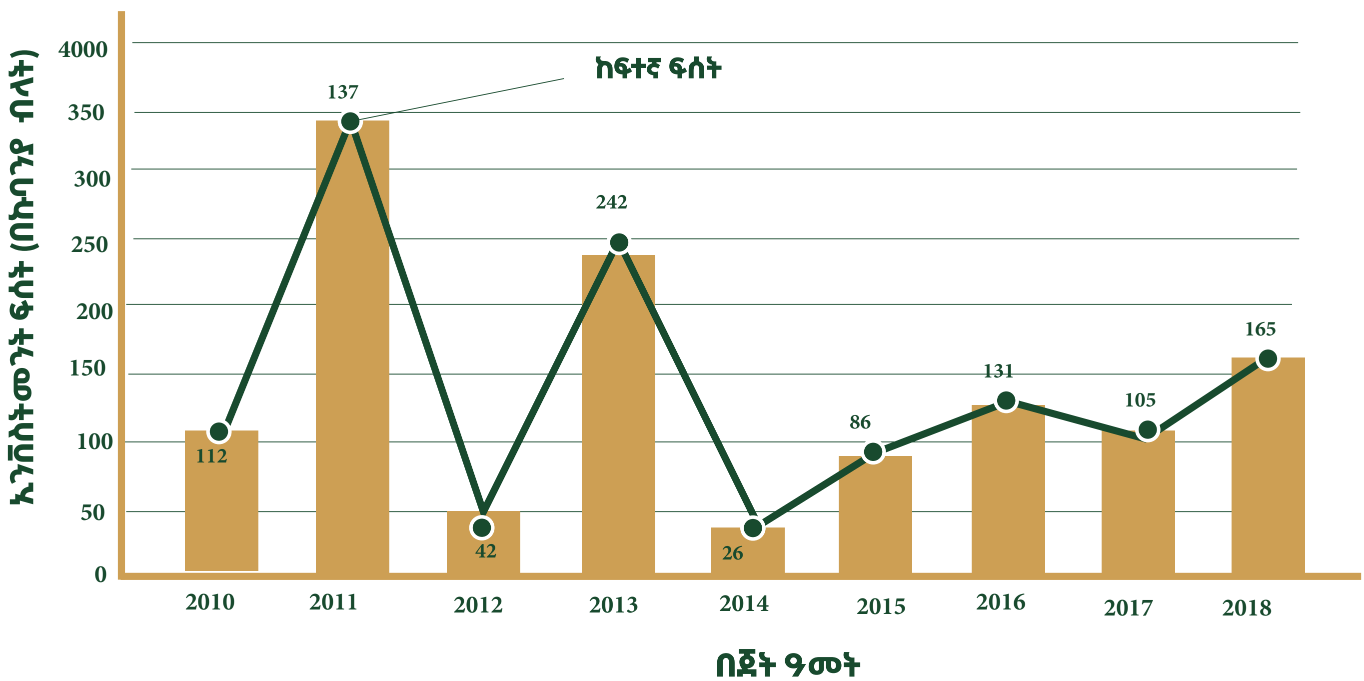

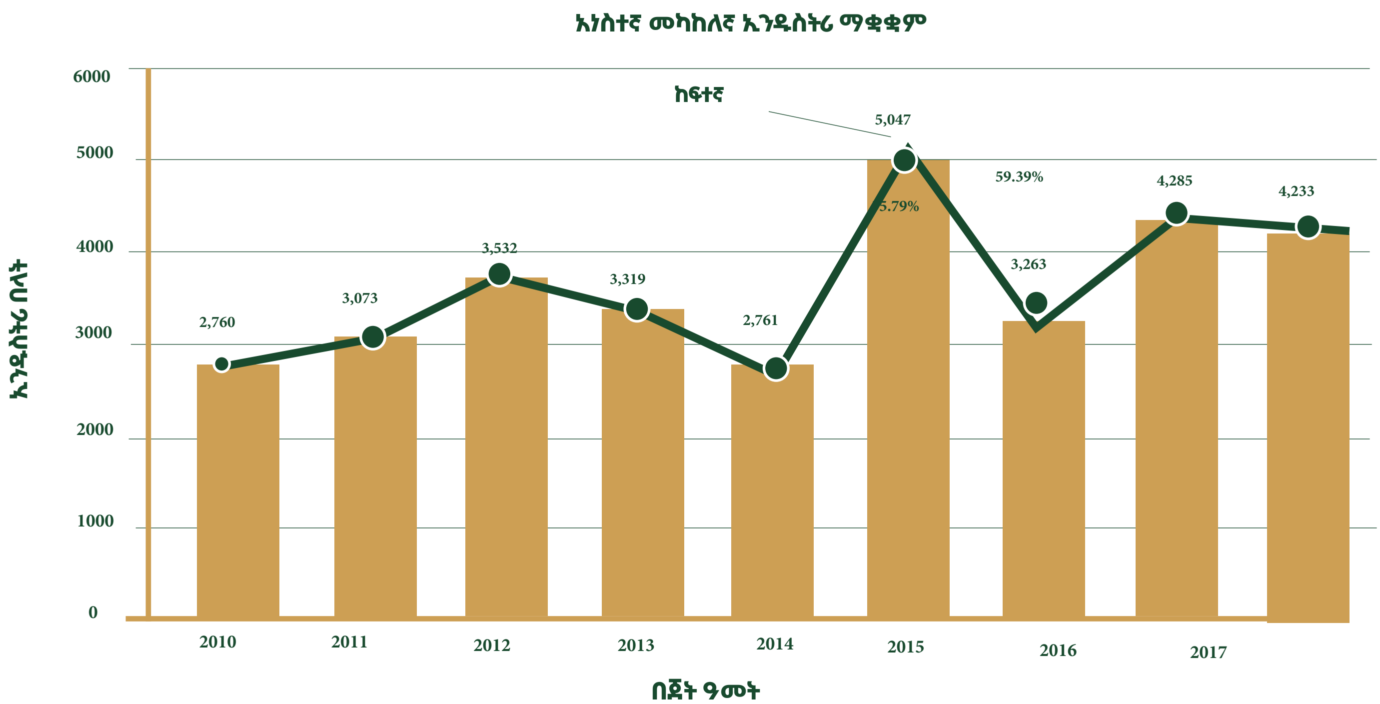
አነስተኛ መካከለኛ ኢንዱስትሪ ማቋቋም
ከፍተኛ
6000
5000
4000
3000
2000
1000
0
ኢንዱስትሪ በላት
2,760
3,073
3,532
3,319
2,761
5,047
5.79%
59.39%
3,263
4,285
4,233
2010
2011
2012
2013
2014
2015
2016
2017
በጀት ዓመት

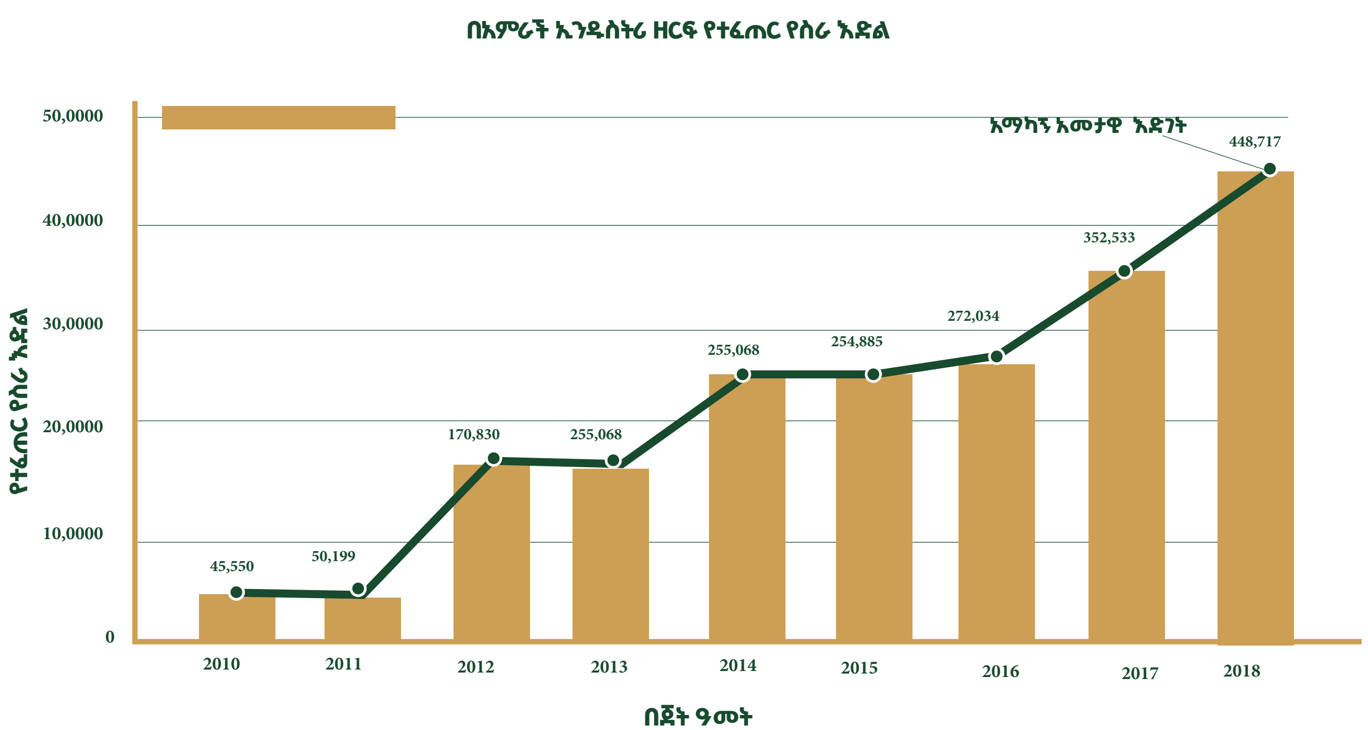
በአምራች ኢንዱስትሪ ዘርፍ የተፈጠር የስራ እድል
50,0000
40,0000
30,0000
20,0000
10,0000
0
የተፈጠር የስራ እድል
አማካኝ አመታዊ እድገት
45,550
50,199
170,830
255,068
255,068
254,885
272,034
352,533
448,717
2010
2011
2012
2013
2014
2015
2016
2017
2018
በጀት ዓመት

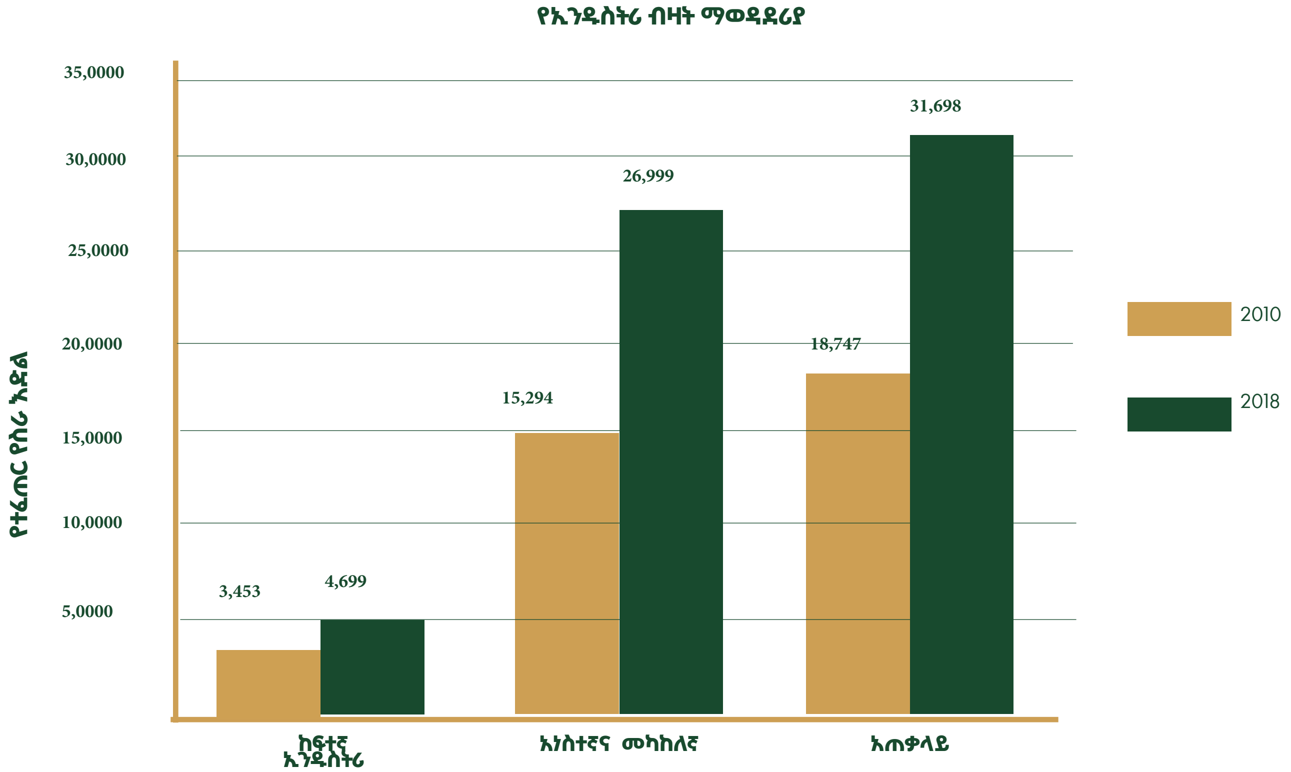

በዘርፉ ለተገኙት እነዚህ አበረታች
ውጤቶች ዋነኛ ግብዓቶች

- እንደ ሀገር ለዘርፋ የተሰጠው ትኩረት እና በየደረጃው ያለው የፖለቲካ አመራሩ ቁርጠኝነት
- እንደ ሀገር የተተገበሩ የማክሮ ኢኮኖሚ እና ሌሎች ተያያዥ ሪፎርሞች
- የዘርፉን ፖሊሲ ጨምሮ በአዲስ መልክ ተዘጋጅተው ወደ ተግባር የተሸጋገሩ የማስፈጸሚያ ስትራቴጂ እና የህግ ማዕቀፎች
- የኢትዮጵያ ታምርት ሀገራዊ ንቅናቄ ዘላቂ በሆነ ወጥነት መተግበሩ
- የብሄራዊ ማኑፋክቸሪንግ ካውንስል በሳል አመራር ፣ ክትትል እና ድጋፍ በዋናነት ተጠቃሽ ናቸው

የዘርፉ ዋና ዋና የወደፊት
አቅጣጫዎች (Industry Focus Areas)

- ተቋማትን ማጠናከር: የ'ኢትዮጵያ ታምርት' ንቅናቄን እና የብሔራዊ የአምራች ኢንዱስትሪ ካውንስልን አደረጃጀት በማጠናከር ማነቆዎችን መፍታት፡፡
- ስትራቴጂካዊ ኢንቨስትመንትን መሳብ: ቴክኖሎጂና ካፒታል ክፍተቶችን የሚሞሉ የውጭ ኢንቨስትመንቶችን መሳብ፡፡
- ምርታማ ባህልን መገንባት: በኢንዱስትሪው ማህበረሰብ ውስጥ ምርታማ የስራ ባህልንና አመለካከትን ለማዳበር ግንዛቤ መፍጠር፡፡
- የሀገር ውስጥ ተኪ ምርትን ማሳደግ: የምርቶቹን የሀገር ውስጥ የገበያ ድርሻ ማሳደግ እና ህብረተሰቡን ማነቃቃት፡፡
- የኢንዱስትሪ 4.0 ቴክኖሎጂዎች ትግበራ: AI፣ IoT፣ እና ዲጂታል መድረኮችን በመጠቀም አዳዲስ የምርትና ቴክኖሎጅ ልማትን ማሳደግ፡፡
- የሰው ኃይል እና የአቅም ልማት: ከTVET ኮሌጆች እና ዩኒቨርሲቲዎች ጋር በመተባበር የሰው ሃይል ምርታማነትን ማሻሻል፡፡

እመርታ ለኢትዮጵያ ማንሠራራት !

“A Leap for Ethiopia’s Rejuvenation!”

የተቋማዊ ሪፎርም

የትኩረት አቅጣጫዎች

1

ተቋማዊ የማስፈጸም አቅም እና የአገልግሎት አሰጣጥ አሰራርን ማጎልበት

2

ዘመናዊ የታክስ አስተዳደር ስርዓት መገንባት

የተቋማዊ ሪፎርም
የትኩረት አቅጣጫዎች

3

የታክስ ህግ ተገዥነትን ማረጋገጥ

4

ዘላቂ የገቢ ዕድገት ማረጋገጥ

የሪፎርም ስራዎች
አፈፃፀም

የአሰራር ስርዓት

- ለአሰራር ማነቆ የሆኑ ስርዓቶችን መለየት እና ፈጣን እና ቀልጣፋ አገልግሎት መስጠት በሚያስችል መልኩ ማሻሻል
  - ህጎች ፣ መመሪያዎችን እና ደንቦችን ዳግም መቃኘት እና ማስተካከል
  - በግብር ከፋዩ ላይ ብዥታ የሚፈጥሩ አሰራች ላይ ግንዘቤ መፍጠር
  - ቅሬታዎችን መቀበልና ተገቢዉን ምላሽ መሽጠት

1

ዲጂታል የታክስ አስተዳደር ስርዓት

የአግልግሎት አሰጣጡን ለግብር ከፋዩ እርካታን የሚጨምር ማድረግ

- የኤልክትሮኒክ ታክስ ስርዓት መተግበር
  - ኢ-ፋይሊንግ
  - ኢፓመንት
  - ኢ-ክሊራንስ
  - ኢ-ኢንቮይሲንግ
  - ኢ-ሬጅስትሬሽን
- የጉምሩክ የድንበር ቁጥጥር
- ኢ-ሲንግል ዊንዶ
- ካርጎ ስካኒንግ እና ትራኪንግ
- ስጋት ላይ መሰረት ያደረገ የመንገደኞች የጉዞ ክትትል ስርዓት

2

በተደረጉ ሪፎርሞች የተገኘ ፋይዳ

• የታክስ ማሳወቅ ወጪን (compliance cost) መቀነስ እና የግብር ከፋዩን እርካታ ማሳደግ ።
• ግብር ከፋዩ ቀልጣፋ አገልግሎት እንዲያገኝ ማስቻል ።
• ሀሰተኛ (ፎርጅድ) ክሊራንስ ማስቀረት እና በዚህ ረገድ የሚታዩ ብልሹ አሰራሮችን እና የስነ-ምግባር ችግሮችን መቅረፍ

የሪፎርም ስራዎች
አፈፃፀም

የታክስ ህግ ማስከበር

- የግብር ከፋይ ትምህርት
- የዜጎችን በታክስ ላይ ያላቸዉን ግንዘቤ የመፍጠር
- የኦዲት ስራዎችን መረጃ ላይ መሰረት ያደረጉ ማድረግ ፣ ድንበር ተሻጋሪ የዋጋ ትልልፍ ኦዲት ስራዎች (Transfer pricing)
- በኢንዳስትሪ ዞኖች የደረሰኝ ቁጥጥር ቡድን መቋቋም
- የድንበር ተሻጋሪ ንግድ ቁጥጥር በዲጅታል ስርዓት መከታተል
- የገቢ እና ወጪ እቃዎችን እንቅስቃሴ ክትትል ስራዎችን በዲጅታል ስርዓትመከታተል፣ህገወጥ ንግድ እና ኮንትሮ ባንድ መቆጣጠር

3

የአሰራር ስርዓት

- ባለፉት የለዉጥ አመታት የታክስ ገቢ አሰባሰብ እምርታዊ ለዉጥ ያሳየ ሲሆን በለዉጥ ማግስት ከፌደራል ታክስ ገቢ ብር 198.26 ቢሊየን ይሰበሰብ የነበረዉ በ2018 በጀት ዓመት ብር 1.52 ተሪሊየን መሰብሰብ ተችሏል።

4

- ዉሳኔ አሰጣጥን በጠራ መረጃ ላይ መሰረት ያደረገ እንዲሆን አስችሏል።
- የታክስ ማጭበርበር መቀነስ፣ የህገወጥ ንግድ ቁጥጥር እና የዜጎችን ደህንነት መጠበቅ
- የአሰራር ስርዓትን ፍትሃዊ ማድረግ እና የታክስ ህግ ተገዥነትን ማሳደግ
- የታክስ ገቢ እድገት

የታክስ ገቢ
አፈፃፀም

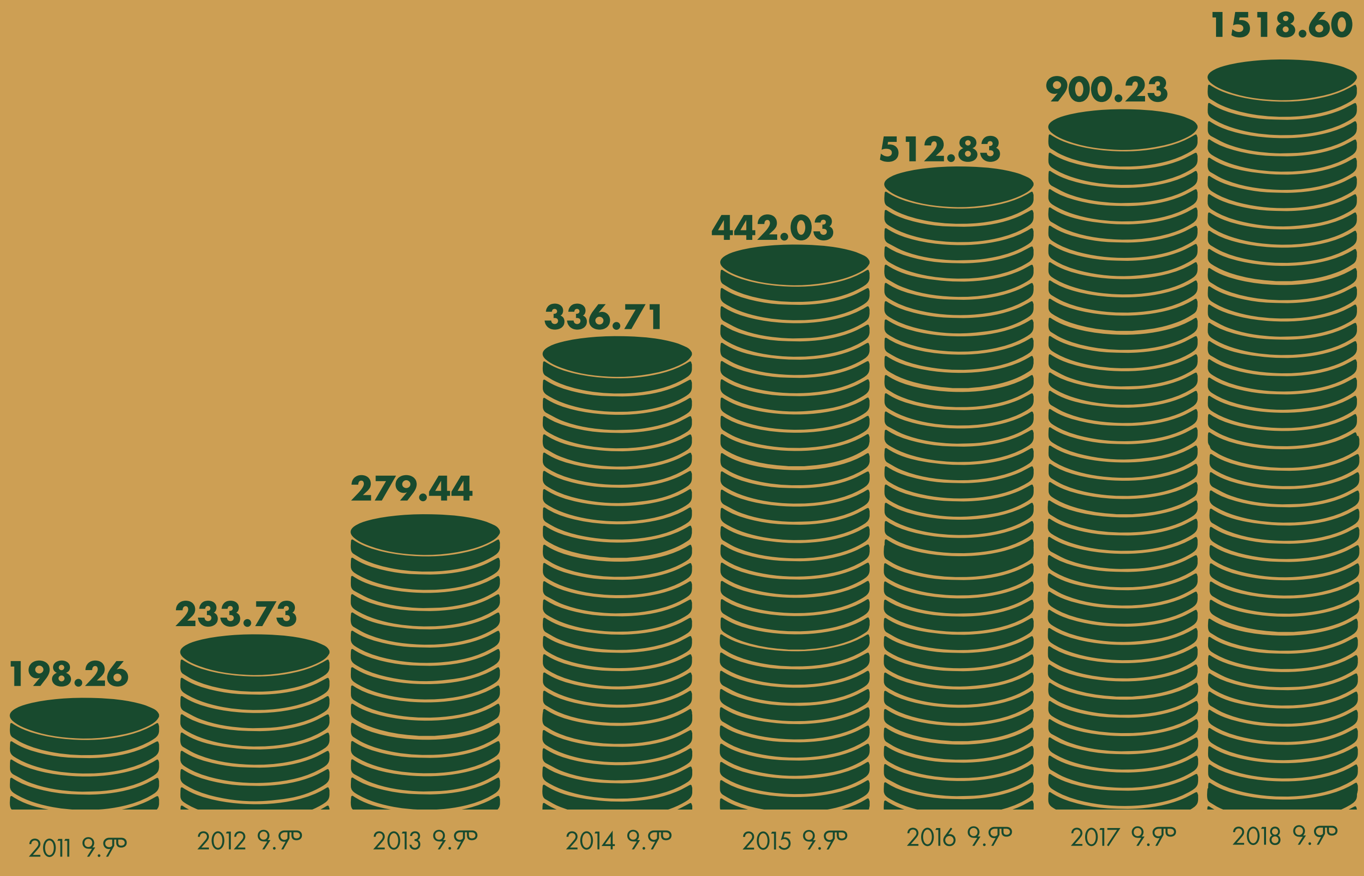

የኤሌክትሮኒክ
ታክስ ስርዓት

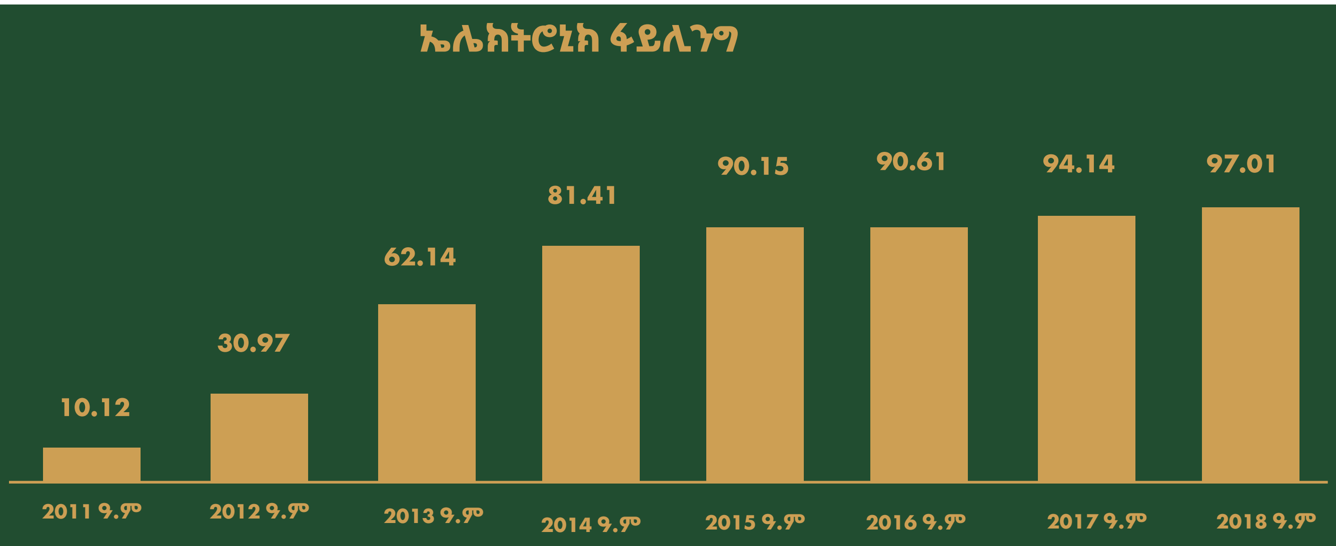

ባለፉት የለዉጥ ዓመታት የታክስ ማሳወቅ ስርዓትን በኤሌክትሮኒክ ዘዴ በማድረግ በለዉጡ መባቻ ጠቅላላ ማሳወቅ ከነበረባቸዉን ግብር ከፋዮች በኤሌክትሮኒክ ዘዴ ያሳወቁ 10.12 በመቶ የነበሩትን በ2018 በጀት ዓመት 97 በመቶ ማድረስ ተችሏል ፡፡

የኤሌክትሮኒክ
ታክስ ስርዓት

አሳዉቀዉ ከከፈሉ ግብር ከፋዮች በኤሌክትሮኒክ ዘዴ
የከፈሉ ግብር ከፋዮች ድርሻ

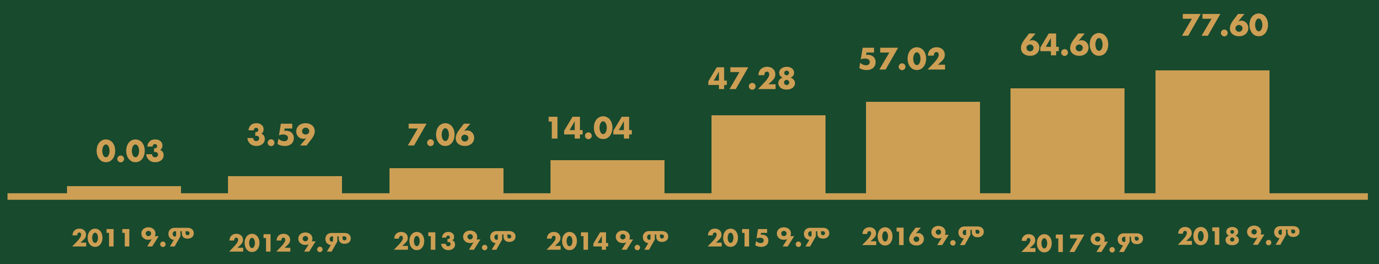

በኤሌክትሮኒክ የክፍያ ስርዓት ተጠቅመዉ የግብር ግዴታቸዉን የሚከፍሉ ግብር ከፋዮች ድርሻ እንዲሁ ከ0.03 ከመቶ የነበረዉን ወደ 77.60 በመቶ ማድረስ ተችል ።

የኮንትሮባንድ
ቁጥጥር

ገቢ ኮንትሮባንድ ቁጥጥር

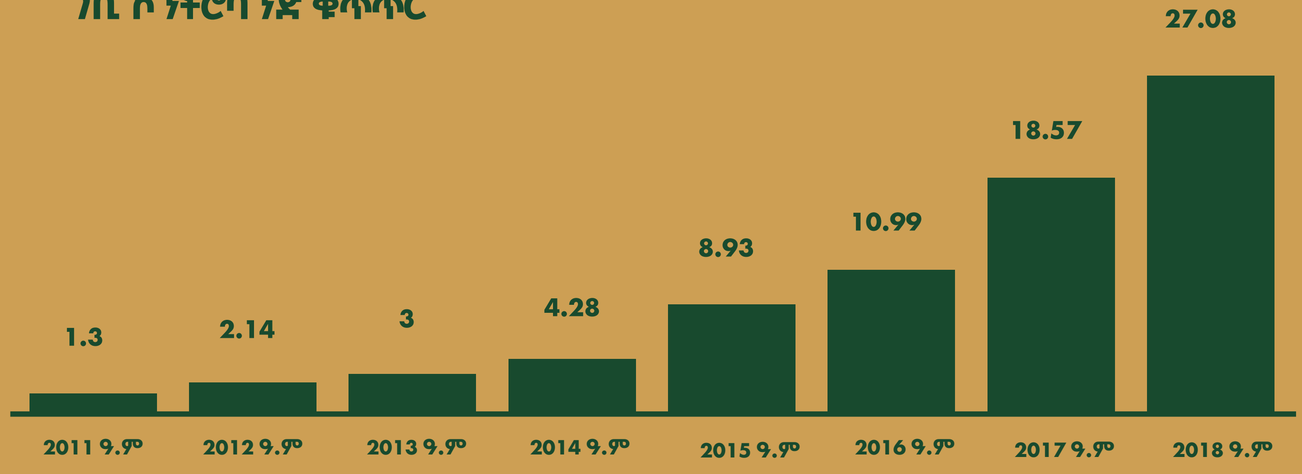

ወጪ ኮንትሮባንድ ቁጥጥር

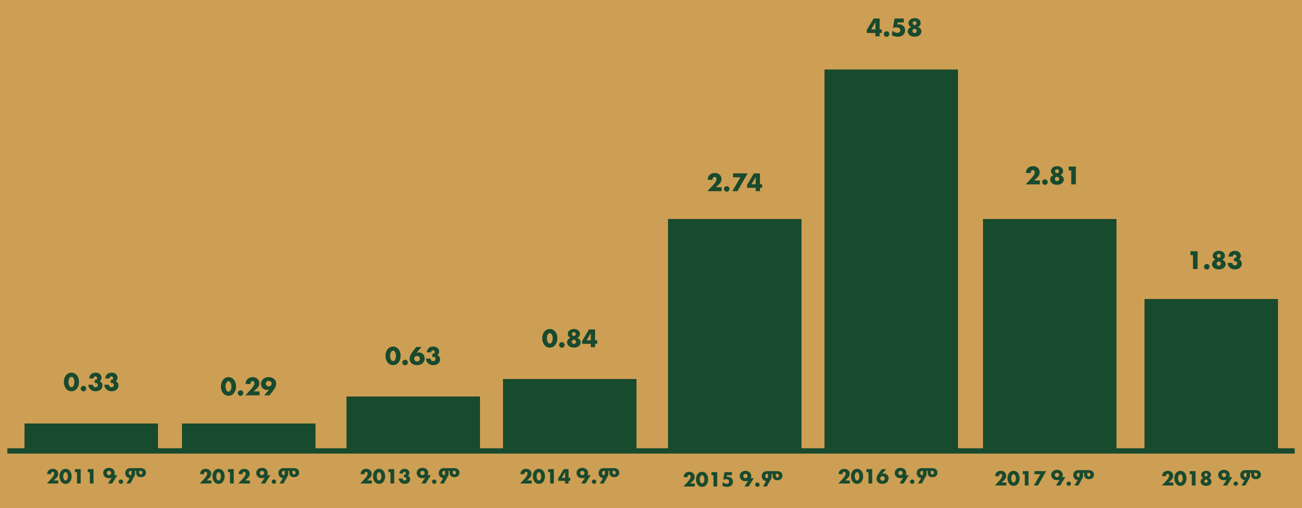

የኮንትሮባንድ
ቁጥጥር

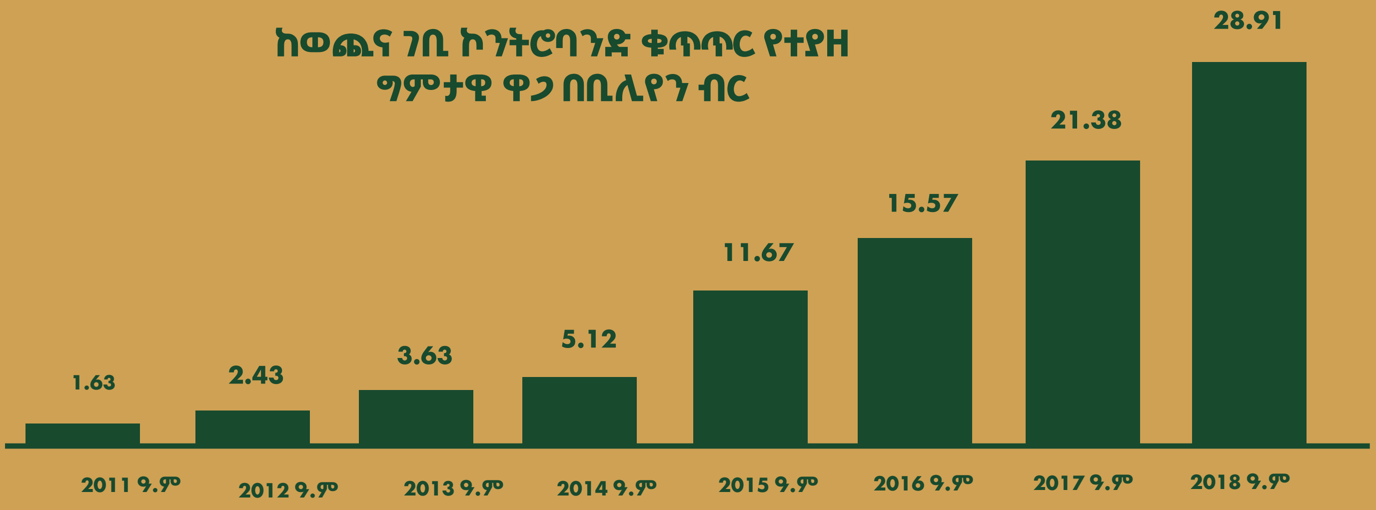

የዲጅታል ታክስ
ስርዓት ግንባታ

E-Invoicing
የኤሌክትሮኒክ ደረሰኝ ስርዓት

የትግበራ ምዕራፍ ላይ ያለ ፡ 206 ከፋዮች ገብተዋል፣ 11 አቅራቢዎች እውቅና አግኝተዋል

ITAS
የታክስ አስተዳደር ዋና ሲስተም

በመልማት ላይ ፦ የፍላጎት ማረጋገጫና የስርዓት ንድፍ ተጠናቆ ልማት ተጀምሯል

Data Center
የመረጃ ማዕከል ማስፋፊያ

በሂደት ላይ ያለ

EGMS
የኤክሳይዝ ትራክ እና ትሬስ

ኮማንድ ማዕከል እና ካሜራ ገጠማ ተጀምሯል፣ የሲስተም ልማት በኮንትራት ሂደት ላይ ነው

Mobile App
የሞባይል መተግበሪያ

የመጀመሪያ ደረጃ ልማት ተጠናቆ በሙከራ ላይ ይገኛል

DW & BI
ዳታ ዌርሃውስና ቢዝነስ ኢንተለጀንስ

በልማት ላይ ፦ የዳታ ዌርሃውስ ሞዴል ዲዛይን ተጠናቆ ትንተና ተጀምሯል

- በገቢው ዘርፍ በሀገር አቀፍ ደረጃ የብሄራዊ ዲጅታል መታወቂያ (ፋይዳ ቁጥር) በ12 ወር ለ **1,180,406** የተሰጠ ሲሆን እስከ አሁን **1,892,136** ተሰጥቷል።
- በመሶብ አገልግሎት በ12 ወር **6,593** የአገር ውስጥ እና ከውጭ አገር በኢንቨስትመንት የተሰማሩ ባለሃብቶች ተመዝግበዋል።
- ክሊራንስ ከጠየቁ **83,179** ግብር ከዮች ዉስጥ **50,992 (61%)** በኢ-ክሊራንስ /በሲስተም/ የክሊራንስ አገልግሎት እንዲያገኙ ተደርጓል።

የዲጂታል ታክስና
ጉምሩክ አስተዳደር ግንባታ

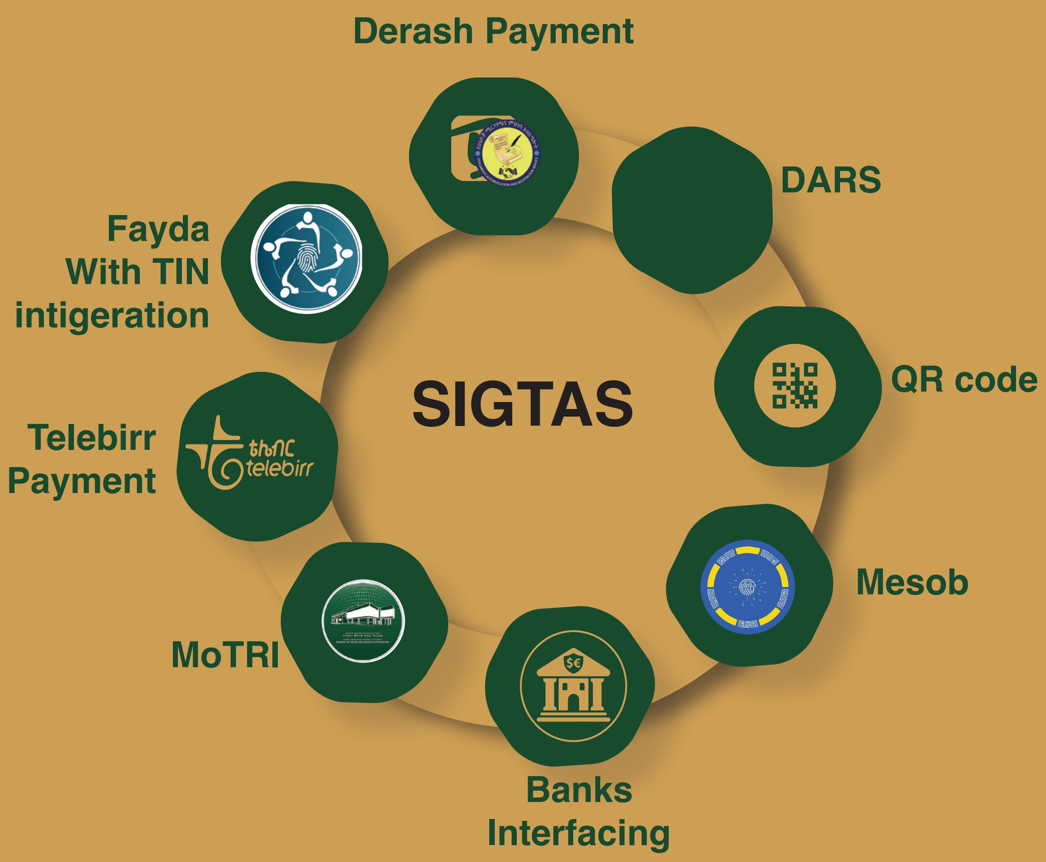

ከ SIGTAS ጋር ሲስተም ጋር ትስስር የተደረገላቸዉ ተቋማት እና ስርዓቶች

የዲጂታል ታክስና
ጉምሩክ አስተዳደር ግንባታ

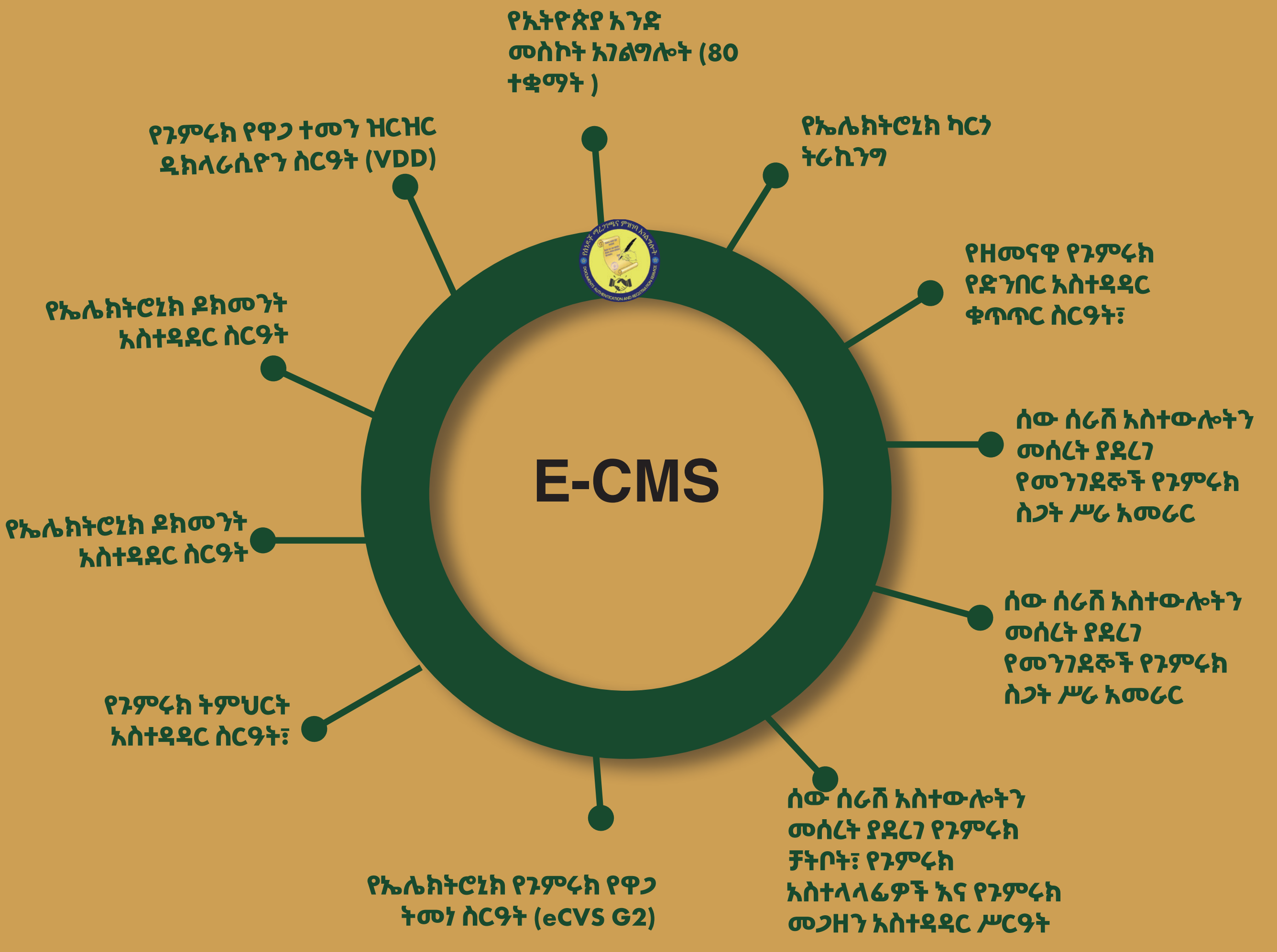

የወጪ ንግድ ቀረጥና ታክስ የድጅታል ስርዓት

የማዕድን ኢንዱስትሪ ልማት ኢንስቲትዩት
Mineral Industry Development Institute
የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዴሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ

MINERAL
INDUSTRY
DEVELOPMENT INSTITUTE

ABOUT US

The Mineral Industry Development Institute is accountable to the Ministry of Mines and was established in accordance with Proclamation No. 1263/2021 issued by the Council of Ministers to determine the powers and duties of executive bodies.

To support mineral industries in producing essential inputs through targeted research, training, and technology selection.

To promote the substitution of imported industrial minerals with locally available resources.

To facilitate technology transfer and foster sector-wide development.

To enhance the international competitiveness of Ethiopia's mining industry.

VISION

To see the mining industry as the foundation of prosperity in 2022 Eth.C

MISSION

To see the mining industry as the foundation of prosperity in 2022 Eth.C

POWERS AND DUTIES OF THE

MINING INDUSTRY DEVELOPMENT INSTITUTE

In order to expand the development of the mining industry, it conducts detailed feasibility studies on selected minerals, prepares investment project profiles, and makes them accessible to domestic and foreign investors.

Supports and evaluates the performance of mining investment projects and provides solutions to problems arising in implementation.

Collects, organizes, and analyzes data for the dev't of the mining industry, and provides information to the actors and users of the sector as needed.

ACHIEVEMENTS

Under its three executive divisions, the Institute has delivered the follow- ing key achievements.

CONSTRUCTION INPUT MINERALS RESEARCH AND DEVELOPMENT

Secured a stable cement market through research that enhanced local production capacity.

Launching a domestic dimension stone industry to substitute imports of marble and granite, and initiating the opening of a marble center of excellence at Assosa University.

CHEMICAL AND ENERGY MINERALS RESEARCH AND DEVELOPMENT

Strategically clustering limestone resources to enable efficient Ag-lime production, reclaiming soil acidity for enhanced agricultural productivity.

Developed local coal resources to substitute $300 million in imports and conserve foreign currency.

ARTISANAL AND GEMSTONE MINERALS RESEARCH AND DEVELOPMENT

Adopted a safer and more effective borax technology to transform artisanal and small- scale gold mining.

Developing prototype cutting, polishing, and faceting machines for local gemstones value addition.

Launching the establishment of a modern marketing system in partnership with Wollo University & ECX to ensure fair and transparent gemstone trade.